

לוקזטי הלכות

עם ציונים והערות

הל' תפלה

הל' קריאת התורה א-ד

דף היומי לפר' כי תבא תשפ"ז

יו"ל ע"י
מכון "תפארת התהלה"

כל הזכויות שמורות
לתגובות והערות
025080b@gmail.com

מפתח ענינים

הלכות קריאת התורה

הלכה א

המשכת החיים למלכות ע"י קריה"ת.....א.

♦ קוראים י' פסוקים, ואי סליק ענינא בט' פסוקים, שפיר ♦ צריך להמשיך אריכות ימים למלכות ע"י התורה ♦ קריה"ת מסוגל ביותר להמשכת החיים ♦ קריאת התורה - שקוראים וממשיכים את השי"ת ♦ בימי רצון - צריך לעשות כלים לשפע שנמשך בהם ♦ תפלה בחי' מלכות שמועורת השפע, וצריך לעשות כלים לשפע ע"י התורה ♦ קדושה דסידרא בחי' תורה ♦ בימי רצון צריך קריה"ת ממש - להמשיך השפע לתוך המדות ♦ י' פסוקים כנגד המלכות שכלולה מי'

אחיזת עמלק במלכות, שע"י הכנעתו.....ד.

♦ פר' עמלק - ט' פסוקים, כי עמלק יונק מרגלי המלכות דקד' ♦ כל יניקת עמלק - כדי להוציא את ניצוצי הקד' ממנו ♦ כ"ז שעמלק לא נמחה לגמרי - בהכרח שהכסא לא יהיה שלם ♦ הסט"א קטרגה על ושותי כדי שאסתר תפול אצלם ♦ ע"י שאסתר ירדה לסט"א - הוציאה ניצוצי הקד' בבחי' תורה חדשה ♦ בפורים קוראים ט' פסוקים ומשלימים בקריאת המגילה - בחי' קריה"ת ♦ בפורים נשלם קבלת התורה והחסרון שבה ♦ ג' עולים וג' פסוקים - כי המלכות נשלמת ע"י בחי' מוח' לש"ש והשלום המכריע ♦ בב' וה' יושבים בב"ד בחי' שלום ♦ פר' עמלק היא בט' פסוקים בגלל שהשם והכסא חסרים ♦ ובא לציון הוא כנגד לימוד התורה ♦ בשבת בשחרית א"א ובא לציון כי כבר קוראים בתורה ובנביא

הלכה ג

תיקון הדרך ע"י כוונות אלול.....ט.

♦ כוונות אלול הם תיקון הברית, וע"ז מוצא זיווגו ♦ אברהם מסר לאליעזר סוד כונות אלול, שע"ז 'תאבה האשה' ♦ ע"י שמאיר את בחי' ה'דרך', ע"ז האשה תאבה 'ללכת' בדרך

הארת הדרך בתפילה לילך אחריו למקומה.....יא.

♦ תפלה בחי' זיווג דקד' וצריך להאיר בתפלה את כוונות אלול, שתאבה ללכת אחריו ♦ 'שגורה תפילתי בפ' זה בחי' 'תאבה האשה ללכת אחריו' ♦ מרבים בתפילה בחודש אלול שאז הוא תיקונה ♦ צריך להאיר את בחי' הדרך בתפלה, כדי שתעלה למקומה הראוי

תיקון דרך התפילה ע"י קריה"ת.....יג.

♦ התורה מאירה את הדרך ♦ ע"י שקוראים בתורה בשעת התפלה, אזי מאיר ה'דרך' בבחי' התפילה ♦ קוראים בתורה בב' וה', כי בימים האלו המשיך משה את כוונות אלול ♦ קריה"ת נתקן כשהלכו

ישראל בדרך, כי ע"י התורה מתקנים בחי' דרך • קריה"ת בב' וה' דווקא בשעת התפלה • כוונות אלול - אם אסק שמים ואציעה שאול • ביום ב' נעשה הרקיע שהוא בחי' הדרך בים • יום ה' שבו הברכה לדגים - בחי' יוסף שעל ידו הקי"ס בחי' דרך בים • זרעו של יוסף הם בחי' דגים שיש להם דרך בים • חז"ל תיקנו נישואין ביום ה' שהם בחי' הדרך בים שמאיר אז • ב' וה' בחי' כוונות אלול, שמשמה עלה וירד בהם, ואז קוראים בתורה בשעת התפלה

תיקון הדרך בבחי' המכריע..... יח

• קריה"ת בב' וה' שלא ילכו ג' ימים בלי תורה • קריה"ת לתיקון הדרך בבחי' משולש - להאיר הדרך שלא יטה לימין ולשמאל • משה מאיר הדרך - בעליה ובידיה - שלא יתעו לימין ולשמאל • התורה - בחי' דרך והיא משולשת • א"א לילך ג' ימים בלא תורה כי התורה מאירה את בחי' היום הג' • קוראים בתורה בשלש שלש, בחי' הדרך

הלכה ד

התפלה קוראת ומגלה את הרצון..... כ

• התפלה בחי' יום טוב שהיא קוראת ומגלה את הרצון • כל האותות והמופתים שעשה משה - היו ע"י תפילה • התפלה היא עיקר קדושת יו"ט שמגלה שהכל ברצונו ית' • ג' תפלות כנגד ג' אבות כנגד ג' רגלים

ע"י קריה"ת מכניע פגם הרצון..... כב

• כנגד הקריאה של הרצון - יש חיות רעות ששואגים שהכל ע"פ הטבע • החכם גדול דקד' מקשר את כל הרצונות לשרש הרצון • התפלה מגלה הרצון - וכנגדה עומדים ג' חיות רעות שמהם המוחשב"ז • המוחשב"ז נמשכים מפגם אמונה שע"י הג' חיות רעות • בקריה"ת מכניעים החיות רעות, ע"י התורה - חכמה דקד' שע"י משה שברעו"ד • התורה ניתנה בשבועות שאז נדמה כזקן - מצח הרצון • ע"י קריה"ת מקשרים הרצונות לרצון שברצונות - שורש התורה, ושומעין הקריאה של התפילה • ג' פסוקים לג' גברי - כנגד ג' תפילות • קריה"ת בב' וה' ימי הרצון, כדי לגלות הארת הרצון • הארת הרצון שע"י שעלה משה - לחזק הרצון שהכל ברצונו לבד • מחטא העגל שכפרו ברצון - נמשכו כפירות חכמי הטבע - פגם הרצון, ולכן היו מ' יום בכעס • בימים האחרונים - הפך משה הכעס לרצון - הארת הרצון • ע"י קריה"ת בב' וה' - מגבירים התגלות הרצון שבתפלה

הגבהת התורה - לקשר לשורש הרצון..... כח

• מגביהים את התורה וקונים אותה בדמים יקרים • גם כשמקשרין הרצונות לשורש הרצון - יכולים להתגבר מצח הנחש וחכמי הטבע ר"ל • מצח הנחש יונק מזקני הדור וע"י הצדקה מוציאים חיותו ומתגבר מצח הרצון, ונשמע קול היו"ט • הגבהת התורה להורות שהתורה שנמשכת משורש הרצון - היא מהשי"ת בעצמו • הגבהה בידיים לתיקון חטא העגל - פגם הידיים • ההגבהה היא עיקר תיקון קריה"ת לגלות מצח הרצון • קונים ההגבהה בדמים יקרים בחי' צדקה שמכניע מצח הנחש

תענית בה"ב - לתקן פגם הרצון..... לא

• מתענים אחר היו"ט, שמו חטאו ביו"ט, ולכא' איך שייך לחשוש לזה • שמחת יו"ט ע"י התגלות הרצון, ושמו התגברו החיות רעות ונכנסה מחשבה רעה ח"ו • מתענים בב' וה' שהם ימי רצון • ע"י התענית בב' וה' - מתקנים פגם עץ הדעת שממנו נמשך מצח הנחש • בימי התענית קוראים ויחל, שע"י המשיך משה הארת הרצון בתיקוני דיקנא בחי' זקן • התענית בחי' צדקה שעל ידה מכניעין מצח הנחש

הלכות קריאת התורה

הלכה א

המשכת החיים למלכות ע"י קריה"ת

קוראים י' פסוקים, ואי סליק ענינא בט'
פסוקים, שפיר

אין קורין בתורה בפחות מעשרה פסוקים,
וידבר עולה [מן המנין] וכו'. ואי סליק
ענינא [בבציר מ' פסוקים] וכו', כגון פרשת
עמלק שאין בה אלא ט' פסוקים שפיר דמי
(סי' קלו ס"א):

וזה נעשה על ידי עסק התורה שהיא שמא
דקדשא בריה הוא שעל ידה קורין את החיים
וממשיכין לתוך המדות והכלים וכו', עין
שם כל המאמר המתחיל 'וביום הבכורים'^א
(בסימן נו לקוטי ח"א).

קריה"ת מסוגל ביותר להמשכת החיים

וזה בחינת קריאת התורה, כי אף שעל ידי
עסק התורה בכל מקום - ממשיכין
אריכות ימים, עם כל זה - ביותר מסגל לזה

צריך להמשיך אריכות ימים למלכות ע"י התורה
על פי מה שכתב רבנו גרשון מאיר שצריך
להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות,

יודע מה שצריך להם, וגם אינם אצלו להוכיח
אותם. ועל כן צריכין לזה דעת, כדי לידע איך
להוכיחם.

ולבא לדעת הזה, הוא גם כן על ידי אריכות ימים
בעצמו. וזה שאומרים העולם שאינו יודע מחיו, כי
עיקר הידיעה הוא מחיים, מאריכות ימים.
כי לבא לאריכות ימים, הוא על ידי עסק התורה.
כי אורייתא שמא דקוב"ה (תיקון י"ד דף כ"ה ע"ב),
וכמו כשצריכין לקרות את אחד קורין אותו בשמו,
כן כשצריכין לקרות את חי החיים, כדי להמשיך
ממנו חיים ואריכות ימים, צריך לקרות אותו בשמו
כביכול, ושמו הוא התורה כנ"ל. נמצא שעל ידי
עסק התורה, קורין את האריכות ימים.
כי כשמקבלין את החיות, צריך לקבלם במדה.
כי בלא מדה וצמצום אי אפשר לקבל את החיות

א. ז"ל בקיצור: כי יש בכל אחד מישאל בחינת
מלכות, וכל אחד לפי בחינתו, כן יש לו בחינות
מלכות וכו'.

וצריך להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות,
שלא תהיה בבחינות (פסחים פז) הרבנות מקברת את
בעליה. כי כל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו,
הוא בחינת צופה, שמוטל עליו להזהיר ולהוכיח את
האנשים שהם משרשו, שיש לו בחינת מלכות
עליהם. ואם הוא מזהיר ומוכיח אותם, אזי הוא
עושה את שלו, ומציל את נפשו. אבל אם אינו
מזהיר ומוכיח אותם, אזי העונש עליו, ועל כן
הרבנות מקברת את בעליה. ועל כן צריך לראות
להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות, דהיינו
שיראה שיוכל להזהיר ולהוכיח אותם.
אך איך אפשר לו להזהיר ולהוכיח אותם, כי אינו

צריך לקרות בהתורה כדי לקרות את החיים
שהוא השפע - לתוך המדות וכלים, כדי
שלא יהיה רבוי אור וכו' כמו שמבאר שם^א.

תפלה בחי' מלכות שמעוררת השפע, וצריך
לעשות כלים לשפע ע"י התורה

ועל כן תקנו קריאת ספר תורה בשעת
התפלה, כי התפלה היא בחינת
מלכות^ד, ועל ידי התפלה מעוררין השפע,
וצריך להמשיך אריכת ימים לתוך המלכות,
הינו שצריכין להמשיך את החיים לתוך
המדות כנ"ל.

קדושה דסידרא בחי' תורה

ובכל יום נעשה זאת על ידי קדושה
דסידרא, שהיא גם כן קריאת
פסוקים, ועל ידם קורין את השפע לתוך
המדות כנ"ל. ועל כן אסור לצאת מבית
הכנסת קדם קדושה דסידרא (סי' קלב ס"ב), כמו
שאסור לצאת באמצע קריאת התורה.

קריאת התורה, כי התורה בעצמה כמו שהיא
כתובה לפנינו - היא בחינת שמא דקדשא
ברוך הוא - שם העצם ממש, וכן הפסוק
יהיתה עמו וקרא בו וכו'^ב - נאמר גם כן
על ספר התורה שצריך המלך לכתב לו.

קריאת התורה - שקוראים וממשיכים את השי"ת
ועל כן נקרא בלשון קריאת התורה, הינו
בחינת קריאה ממש, בחינת וקרא בו
כל ימי חייו, שעל ידי זה קורין את חי
החיים, כמו שמבאר שם. וזה שאמרו
רבתינו ז"ל כל המניח ספר תורה כשהיא
פתוחה ויוצא - נתקצרין ימיו, הפך אריכת
ימים הנ"ל.

בימי רצון - צריך לעשות כלים לשפע
שנמשך בהם

ועל כן תקנו קריאת התורה בשבת ויום טוב
ובמנוחה בשבת ובשני ובחמישי, כי
כלם הם ימי רצון ואז נמשך שפע, על כן

ידי התורה שהוא שמו של הקדוש ברוך הוא, שהוא
בחינת מדות, יכולים לקבל את החיות. כי על ידי
התורה קורים את החיים, וממשיכין את החיות
לתוך המדות, שהם בחינת ימים.

ב. המובא שם בתורה, ז"ל: ועל כן מזהר המלך
על עסק התורה ביותר מכל העולם, מחמת
שהוא צריך לקרות את האריכות ימים לתוך
המלכות כנ"ל. וזה שכתוב בפרשת המלך (דברים יז)
והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען יאריך ימים
על ממלכתו. וזה וקרא בו כל ימי חייו. וקרא בו
דייקא, היינו שעל ידי עסק התורה הוא קורא את
החיים כנ"ל.

ג. הובא בהערה לעיל.

ד. פע"ח תפילה בהקדמה.

מה' יתברך, מחמת ריבוי אור, כי ריבוי השמן גורם
כיבוי הנר, על כן צריך לקבל החיות במדה, וזה
זוכין על ידי עסק התורה, כי התורה היא שמו של
הקדוש ברוך הוא, והשם הוא הכלי של הדבר,
שבהשם הזה נגבל החיות של הדבר הזה, כמו
שכתוב (בראשית ב') 'נפש חיה הוא שמו', שבהשם
נגבל הנפש והחיות של כל דבר, ועל כן כשקורין
את האדם בשמו, הוא מזומן תיכף אצלו, מחמת
שבהשם נגבל כל הנפש והחיות שלו. וכן התורה
הוא שמו של הקדוש ברוך הוא, היינו ששם נגבל
החיות מחי החיים.

כי התורה היא בחינת מדות, כי יש בהתורה
אותיות ותיבות ופסוקים ופרשיות וסדרים, שהם
בחינת מדות, שבהם נגבל החיות במדה. ועל כן על

בימי רצון צריך קריה"ת ממש - להמשיך השפע לתוך המדות

אבל בְּשָׁנִי וְחִמְשִׁי וְשָׁאֵר יָמִים קְדוֹשִׁים שֶׁהֵם יְמֵי רָצוֹן, וּמַחֲמַת שְׂאֵז עֵת רָצוֹן וְנִתְעוֹרֵר חַיִּים וְשֹׁפֵעַ גְּדוֹל - עַל כֵּן אֵין מִסְפִּיק קִדְשָׁה דְּסִידְרָא הַנִּלְוֶה וְצָרִיף גַּם כֵּן לְקִרְוֹת בְּתוֹרָה בְּשָׁרָה שְׁעַל יָדָה עֶקֶר קְרִיאַת הַחַיִּים כַּנִּלְוֶה, כִּדִּי לְקִרְוֹת הָרָצוֹן וְהַחַיִּים וְהַשֹּׁפֵעַ לְתוֹךְ הַמִּדּוֹת כַּנִּלְוֶה, כִּדִּי לְהַמְשִׁיךְ

אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמִּלְכוּת כַּנִּלְוֶה.

י' פסוקים כנגד המלכות שכלולה מ' **ועל** כֵּן אֵין קוֹרִין פְּחוֹת מַעֲשֵׂרָה פְּסוּקִים, כִּדִּי לְתַקֵּן הַמִּלְכוּת שֶׁהַבְּחִינָה הַקְּטָנָה שָׂבָה - הִיא בְּחִינַת עֲשָׂרָה, בְּחִינַת שְׁרֵי עֲשָׂרוֹת, כִּי יֵשׁ שְׁרֵי אֲלָפִים וְשְׁרֵי מֵאוֹת וְכוּ', כִּי הִיא כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר וְעֶשֶׂר מֵעֶשֶׂר וְעֶשֶׂר וְכוּ', וְהַמַּעוֹט שֶׁבְּכָלֵּלוֹת הוּא כְּלָלִיּוֹת מֵעֶשֶׂר.

מהדברים שהתבארו עד כה:

- א. צריך להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות ע"י עסק התורה.
- ב. על ידי קריאת התורה מסוגל ביותר להמשיך חיים ואריכות ימים.
- ג. בשבת ויום טוב ובמנחה ובשני וחמישי - תקנו חז"ל לקרוא בתורה, כי אז נמשך שפע שהוא החיים, וצריך להכניסו לתוך כלים ומדות על ידי התורה.
- ד. על ידי התפילה מעוררים השפע, ולכן תיקנו לקרוא בתורה בשעת התפילה, להכניס השפע לתוך הכלים.
- ה. בכל יום ממשיכים את השפע לכלים - על ידי ובא לציון שנחשב בלימוד התורה.
- ו. קוראים עשרה פסוקים לתקן המלכות דקד' שהבחינה הקטנה שבה היא בחינת עשרה.

ה. הנזכר בתחילת התורה הנ"ל: כי יש בכל אחד מישראל בחינת מלכות, וכל אחד לפי בחינתו, כן יש לו בחינות מלכות. יש שהוא שורר בביתו, ויש שהוא מושל ביותר, וכן יש שהוא מושל על כל העולם, כל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו. בבחינות שרי אלפים, ושרי מאות, ושרי חמשים, ושרי עשרות.

אחיזת עמלק במלכות, שעי"ז הכנעתו

פר' עמלק - ט' פסוקים, כי עמלק יונק מרגלי המלכות דקד'

ועל כן אין קורין פחות מעשרה פסוקים, חוץ מפרשת עמלק, שאף על פי שאין בה אלא תשעה פסוקים וכו' (פי מה שכתבו בשלחן ערוך, כגון פרשת עמלק - הוא לאו דוקא, פי באמת לא נמצא שום קריאה בתורה של תשעה פסוקים, רק פרשת עמלק שקורין בפורים לבד), פי כנגד מלכות דקדשה הוא מלכות הרשעה, שהוא מלכות הקמץ, שהוא יונק מעשירות,

עין שם היטב'. והנה מלכות עמלק הוא בחינת הנחש' שפרוץ אחר הקדשה ויונק מרגלי הקדשה^[א], ועל כן מתגבר בעשירות שהוא הבחינה האחרונה בחינת רגלין כמו שמבאר במקום אחר^ה. ועל כן אין בפרשת עמלק אלא תשעה פסוקים, פי אז לא נמחה זכרו לגמרי, כמו שפתיב (שמות יז) 'פי יד על כס וכו''^ט, ועדין יש לו קצת יניקה מרגלי הקדשה שהיא בחינת העשירות, ועל כן אין בה פי אם תשעה פסוקים^א.

ממקום הנפש, כמבואר במקום אחר. ונפש היא בחינת נקבה כידוע בכתבי האר"י, כי היא הבחינת האחרונה מן נפש רוח נשמה. כי עיקר הממון תלוי בה, כמבואר במקום אחר. כי היא בחינת רגלין, כמו שאמרו בזוהר (וידא קי"ב ע"ב) רגלי חסידיו ישמור, דא איתתא. וכתב (דברים יא) ואת כל היקום אשר ברגליהם, זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו (פסחים קיט). כי עיקר הממון בא מבחינת נפש, בחינת נקבה, בחינת רגלין.

ט. ופירש רש"י: כי יד על כס יה - ידו של הקדוש ברוך הוא הורמה לישבע בכסאו להיות לו מלחמה ואיבה בעמלק עולמית, ומהו כס, ולא נאמר כסא, ואף השם נחלק לחציו, נשבע הקדוש ברוך הוא שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד שימחה שמו של עמלק כולו, וכשימחה שמו יהיה השם שלם והכסא שלם, שנאמר (תהלים ט, ז) האויב תמו

ו. ז"ל בקיצור: וכנגד מלכות דקדושה, יש מלכות הרשעה, היינו מלכות המן עמלק, כמה שכתוב (במדבר כד) ראשית גוים עמלק. וזה לעומת זה, כי מלכות דקדושה הוא וכו' בחינת מאסף לכל המחנות דקדושה וכו'.

ומלכות דסטרא אחרא, הוא מאסף ממון. כי מחמת שהוא ירא שלא יוציאו בלעו מפיו, היינו הנצוצות הקדושות שיש אצלו, על כן הוא מתגבר ומאסף ממון, שהם נצוצי הקדושה. כי הם בחינת הגוונים עלאין, שיש בזהב וכסף ונחושת שהם הממון. וזה בחינת תאוות עשירות, שהיא בחינת מלכות.

ז. הנזכר שם בתורה (באות ט), ז"ל: ויש נחש, שעל ידה בא עצבות רוח. היינו בחינת ל"ט מלאכות, שהוא זוהמת הנחש, על ידי זה בא עצבות רוח.

ח. בליקו"מ סי' טז, ז"ל בקיצור: כי הממון הוא

האדות

[א] שזה בחינת מחנה דן המבואר שם (אות ה): ועל כן עמלק, שהוא מלכות הרשעה. רודף את מחנה דן, שהוא בחינת מלכות דקדושה כנ"ל. כמ"ש (דברים כ"ה) ויזנב בך וכו' ולא ירא אלקים, דהיינו בעת שאין להם כח מלכות דקדושה, שהיא בחינת ירא אלקים כנ"ל.

[ב] כי הבחינה העשירית שבה שהיא הרגלים, היא עדיין בגלות, שבה נאחו עמלק על ידי העשירות.

כל יניקת עמלק - כדי להוציא את ניצוצי הקד' ממנו

ובאמת כל יניקתו והתגברותו שמתגבר על הקדשה - הוא בחינת (קהלת ח) 'עת אשר שלט האדם באדם לרע לו' במבאר בכמה מקומות, וכמו שמבאר שם שיש כח במלכות דקדשה שהוא בחינת מרדכי - להוציא בלעז מפיו, בבחינת 'חיל בלע ויקיאנו', ועושה מזה תורה שהיא בחינת אשת חיל עין שם יא, כי מוסרין לו בכונה מלכות וממשלה, והמלכות בגלות שם פדי שתוציא משם כל ניצוצי הקדשה שיש שם. וזה בחינת 'כי יד על פס י', מלחמה לה' בעמלק, הינו מה שהפסא חסר וכן השם

חלוק וכל זה מחמת התגברותו ויש לו יניקה גדולה מהקדשה - זה בעצמו 'מלחמה לה' בעמלק מדר דר', כי בזה בעצמו נלחם ה' בעמלק מדר דר, כי בזה בעצמו נלחם ה' עמו עד שימחה זכרו לגמרי בחינת עת אשר שלט וכו' כנ"ל.

כ"ז שעמלק לא נמחה לגמרי - בהכרח שהכסא לא יהיה שלם

ועל פן נשבע ה' שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד [שימחה זרעו של עמלק] וכו', כי כל זמן שאין נמחה זכרו לגמרי - כביכול אין השם והפסא שלם על ידי יניקתו והתגברותו משם, פדי להוציא כל עצם חיותו וכל

הקדושה, וכל זה אינו אלא לרע להם, בחינת (קהלת ח) עת אשר שלט האדם באדם לרע לו. ע"כ.

ובסי' קסג, ז"ל: והנה כשהדבור הוא דבור הקדוש בחינות שרה שהיה שכינה עמה אף שהיה צר לאברהם מאד מאד בעת שנלקחה, עם כל זה ידע ובטח בה' שהוא טובה גדולה שנתפסה לשם, שנעשה מזה נחת גדול להשם יתברך, שהוא בחינת עת אשר שלט האדם באדם לרע לו שלקטה משם ניצוצות הקדושים כידוע.

יא. ז"ל בקיצור (באות ה): כי מלכות המן עמלק, הוא היפוך מלכות דקדושה. כי מלכות דקדושה, הוא בחינת מאסף לכל המחנות דקדושה. ומלכות המן עמלק, שהוא מלכות הרשעה, הוא בחינת מאסף ממון כנ"ל. כי מתגבר בתאוות ממון, כדי לתפוס כל הנצוצות הקדושה כנ"ל.

אך אף על פי כן, אינו מועיל לו כלל. כי יש כח במלכות דקדושה, שהוא בחינת מרדכי, להוציא מאתו כל הממון, וכל הנצוצות הקדושים שבלע וכו', שמרדכי שהוא בחינת מלכות דקדושה - מוציא ממנו כל הממון וכל הנצוצות, ונעשה מזה תורה כנ"ל. כי מרדכי מוציא ממנו כל העשירות, בבחינת (איוב כ) חיל בלע ויקיאנו. ועושה מזה תורה, שנקראת אשת חיל (משלי לא).

חרבות נצח, זהו עמלק שכתוב בו (עמוס א, יא) ועברתו שמרה נצח, (תהלים שם) וערים נתשת אבד זכרם המה, מהו אומר אחריו (תהלים ט, ח) וה' לעולם ישב, הרי השם שלם, (שם) כונן למשפט כסאו, הרי כסאו שלם.

י. פרדס רמונים (שער טז פ"ז): והענין כי על כזה נאמר עת אשר שלט האדם באדם לרע לו. ודרשו בזוהר (משפטים צה): כי עת אשר שלט האדם, דא אדם בליעל איש און. באדם, דא אדם דקדושה. לרע לו, דאדם בליעל. כי עם היות שהוא שולט בקדושה דהיינו היות השפע נשפע בו ויראה מזה אליו איזה ריוח, לרע לו הוא כי יתבטל ויוכנע. ע"כ.

ובלקוטי תורה להאר"י ז"ל (פר' לך לך), ז"ל: ויען כי בעת אשר שלט האדם באדם שהוא שליטות הקליפות באדם דקדושה לרע לו אל הקליפה כי הוא חושב ליהנות מן הקדושה ואדרבא ניצוצים מן הקדושה המעורבים בם שכולם הם בסוד המלכים דמתו מתדבקות בקדושה ומתפרדות, נמצא אף מה שהיה להם נאבד מהם. ע"כ.

ובליקו"מ סי' סב: כי מפני הקדושה אי אפשר להם לינק, מחמת בהירות אור. אלא לפעמים נותנים להם מלמעלה במכוון כח לינק מפני

בחינת 'חיל בלע ויקיאנו', כמו שכתוב
(אסתר ח) 'ותשם אסתר את מרדכי על בית
המזן, אז נעשה מכל זה - תורה, הינו
המגלה שנעשית מהמעשה הזאת.

בפורים קוראים ט' פסוקים ומשלימים בקריאת
המגילה - בחי' קריה"ת

ועל כן בפורים קורין אז פרשת עמלק,
אף שאין בה אלא תשעה פסוקים,
כי אדרבא - על ידי זה היתה מפלתו פנ"ל.
וזה החסרון אנו משלימין בקריאת המגלה
שקורין אחר כך שהיא נעשית מבחינה זו
פנ"ל. ועל כן לא נמצא בשום פעם שנקרא
תשעה פסוקים אלא בפורים שקורין פרשת
עמלק, כי אז היתה מפלתו, והמפלה היתה
דיקא על ידי בחינה זו פנ"ל. ואז באמת
נשלם החסרון בתוספת מרבה מאד, כי על
ידי זה נעשה מגלה שלמה, וזהו בחינת
המגלה שקורין אחר כך שהוא גם כן
בחינת קריאת התורה בכל דיני הכתיבה
והקריאה פנ"ל, כי לא נמצא שום קריאה
בצבור - כי אם קריאת התורה וקריאת
המגלה, כי הוא בחינת קריאת התורה
ממש פנ"ל.

בפורים נשלם קבלת התורה והחסרון שבה

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (שבת פח.) 'קימו מה
שקבלו כבר', כי אז נשלם קבלת

ניצוצות הקדשה ממנו, כדי שימחה זכרו
לגמרי על ידי זה דיקא פנ"ל:

הסט"א קטרגה על ושתי כדי שאסתר
תפול אצלם

וזה ראינו בימי מרדכי, כי לכאורה תמוה,
כי לפי גדל הרשעות של ושתי הרשעה
- מאין בא שהמן יהיה קטיגור גדול עליה
לגדל הרשעות של המן הרשע, והיה ראוי
שיהיה סניגור גדול עליה, כי היא דגמתו
ברשעות. אף הנראה שמחשבת הסטרא
אחרא היה על הסוף - כדי שתלקח אסתר
אל בית המלך, כדי שיכבשו המלכות
דקדשה אצלם.

ע"י שאסתר ירדה לסט"א - הוציאה ניצוצי
הקד' בבחי' תורה חדשה

ובאמת בסוף זה דיקא היה אצלם
מפלתו, וכל מה שהתגברו כדי
להביא המלכות יותר בהסתרה אצלם -
שזה בחינת אסתר שנקלחה לבית המלכות
- על ידי זה דיקא היתה מפלתם העצומה
כאשר נתגלגל בסוף, ולהפך - מלכות
דקדשה עלתה עליה גדולה מאד, ואז
הוציאה עמה כל ניצוצות הקדשה שבלעו,
ועשו מזה תורה חדשה, הינו המגלה
שדמוה רבותינו ז"ל (מגילה טז:) להתורה בכל
דיניה, הן בכתיבה ושרטוטתה, וקריאתה, כי
אחר כך כשנתהפך והוציאו בלעו מפיו

רבה לאורייתא [-שאם יזמינם לדין למה לא
קיימתם מה שקבלתם עליכם - יש להם תשובה,
שקבלוה באונס (רש"י)]. אמר רבא אף על פי כן
הדור קבלוה בימי אחשורוש דכתיב קימו וקבלו
היהודים - קיימו מה שקיבלו.

יב. שבת פח.: ויתצבו בתחתית ההר, אמר רב
אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקדוש
ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם אם
אתם מקבלים התורה מוטב, ואם לאו שם תהא
קבורתכם. אמר רב אחא בר יעקב מכאן מודעא

התורה, כי על ידה נשלם התורה שהיתה חסרה א] כנ"ל:

והשלום, וכמו שכתוב (זכריה ח) 'ומשפט שלום שפטו בשעריכם':

ג' עולים וג' פסוקים - כי המלכות נשלמת ע"י בחי' מח' לש"ש והשלום המכריע

פר' עמלק היא בט' פסוקים בגלל שהשם והכסא חסרים

וזה שצריך לקרות שלשה פסוקים לכל אחד, וכן אין קורין בתורה בפחות משלשה אנשים העולים לתורה. כי שלמות המלכות על ידי שמשכינ' לתוכה חיים ואריכות ימים שהיא בחינת דעת, שהיא בחינת שלום ובחינת מחלקת לשם שמים י, והשלום הוא בחינת השלישי המכריע, כי אין שלום אלא כשיש שני הפכים י' והשלישי מכריע ביניהם א], בחינת ימין ושמאל ואמצעי המכריע, ועל כן צריכין גם כן שלשה עולים - כדי להשלים המלכות על ידי השלום, שהיא בחינת דעת, בחינת אריכות ימים כנ"ל.

אחר פתבי זאת ראיתי שהביא הט"ז מה שכתב הבית יוסף בשם ארחות חיים, זה לשונו, "כגון פרשת עמלק, בית יוסף הביא בשם ארחות חיים, 'לא הוסיפו בה מלמעלה או מלמטה מפני שאמר הקדוש ברוך הוא - עמלק גרם להיות שמי וכסאי חסרים, כך פרשתו חסרה' ובירושלמי אמר 'הוא עשה מעשה קטועה, לפיכך פרשתו קטועה', עד כאן לשונו, ואורו עיני כי תודה לאל ראיתי שהנחני ה' בדרך אמת, כמו שכתבתי למעלה שמה שאין בפרשת עמלק כי אם תשעה פסוקים - הוא בבחינת 'כי יד על פס יח' כנ"ל:

בב' וה' יושבים בב"ד בחי' שלום

ובא לציון הוא כנגד לימוד התורה

ועל כן תקנו גם כן בשני וחמישי שהיהו בית דין יושבין כדי לפסק המשפט שהוא השלום, כי הפסק דין הוא ההכרעה

גם מצאתי אחר כך שכתב הבית יוסף בשם הפוסקים שמה שנתקן 'ובא לציון' -

יג. כמבאר שם בתורה נו הנ"ל שעל ידי שממשיכים חיים ואריכות ימים למלכות על ידי התורה, אזי נהפכת כל ההסתרה לדעת, ומבאר שם (אות ו, ח, ז"ל בקיצור): גם לפי הגדלת הדעת, כן נתרבה השלום. כי שלום תלוי בדעת, כמו שכתוב (ישעיה יא) וגר זאב עם כבש וכו' כי מלאה הארץ דעה. שיהיה שלום נפלא בעולם, שיוכלו לגור ביחד שני הפכים, מחמת גודל הדעת שיהיה אז. כי על ידי הדעת נגדל השלום וכו'.

אך יש מחלוקת שהוא לשם שמים, שהוא באמת דעת גדול מאוד, יותר מהדעת של שלום. כי באמת זה המחלוקת, היא אהבה ושלום גדול, כמו שאמרו חז"ל (קידושין ל:) את והב בסופה, לא זזו משם עד שנעשו אוהבים זה לזה. וזה שאמרו רז"ל (אבות פ"ה) מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים. היינו שבאמת היא אהבה כנ"ל.

יד. ליקו"מ סי' פ.

האדות

ג] שהתורה היתה חסירה כביכול, מחמת שקבלוה מאונס, ועל ידי המגילה נשלמה התורה שקיבלוה מרצון ואהבה. ד] וזוהו מבאר מדוע שלימות המלכות היא על ידי המחלוקת לשם שמים, כי על ידי שיש מחלוקת ויש מכריע שעושה שלום, אז השלום הוא בשלימות.

כְּדִי שְׂיִקְיָמוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְמוֹד הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם, עֵינֵי שָׁם, מְכֻנָּן כְּמוֹ שֶׁפָּתְּבְנוּ לְמַעַלָּה שׁוּבָא לְצִיּוֹן הוּא בְּמִקּוֹם עֶסֶק הַתּוֹרָה, כִּי צְרִיכִין דּוֹקָא לְלַמֵּד אַחֲרֵי הַתּוֹרָה כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ חַיִּים וְאַרְיִכַת יָמִים וְכו' כְּנ"ל. וְכֵן מְבָאָר גַּם כֵּן בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ (סי' קנ"א ס"א) שֶׁצְּרִיךְ לְצִאת מִבֵּית הַכְּנָסֶת לְבֵית הַמִּדְרָשׁ כְּדִי לְלַמֵּד כְּנ"ל:

וְכָא לְצִיּוֹן בְּשַׁבָּת כִּי אִם בְּמִנְחָה, כִּי אִז קוֹרִין בַּתּוֹרָה וּבִנְבִיא, כְּמוֹ שֶׁפָּתְּבַת הַבֵּית יוֹסֵף שָׁם טַעַם זֶה. וְאַף שֶׁבְּשָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי קוֹרִין גַּם כֵּן, אֵף עַל פִּי כֵן מַחֲמַת שְׁקוֹרִין מְעַט וְאִין מַפְטִירִין בִּנְבִיא, עַל כֵּן צְרִיכִין גַּם כֵּן וְכָא לְצִיּוֹן, וְהַכֹּל נִכּוֹן עַל פִּי מַה שֶּׁנִּתְבָּאָר לְמַעַלָּה:

בשבת בשחרית א"א ובא לציון כי כבר קוראים בתורה ובנביא

על פי טעם זה נכון גם כן מה שאין אומרים

הַלְבָּה בִּלְאֵי נִדְעָה אֵינָהּ, וְלֹא נִדְעָה לָנוּ אִם לֹא נִתְבָּאָרָה, אוֹ נִתְבָּאָרָה וְנִתְבָּאָרָה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים:

מהדברים שהתבארו עד כה:

על ידי קריאת התורה ממשיכים חיים למלכות.

קוראים לפחות עשרה פסוקים כנגד המלכות שבחינתה הקטנה היא בעשרה.

א. פרשת עמלק יש בה ט' פסוקים, מחמת אחיזת עמלק ברגלי הקדושה, שלכן פרשתו קטועה ואין בה את שלימות המלכות שהיא בעשרה.

ב. על ידי אחיזת עמלק בקדושה - מוציאים ממנו את כל ניצוצי הקד'.

ג. הסטרא אחרא רצתה להרוג את ושתי כדי שעל ידי זה תפול אסתר אל הסטרא אחרא, אבל על ידיזה היתה מפלתם, כי המלכות דקד' הוציאה את כל ניצוצי הקד' ונעשה מזה תורה חדשה בחינת המגילה, שמשלימה את התורה.

ד. בפורים קוראים פר' עמלק שיש בה ט' פסוקים שעל ידי זה היתה מפלתו, ומשלימים הקריאה במגילה שהיא בחינת תורה.

ה. צריך לקרוא ג' פסוקים לג' עולים כנגד המחלוקת לשם שמים שהיא שלם ודעת גדול, שזה על ידי הימין ושמאל והמכריע, שכנגדם הם ג' פסוקים וג' עולים.

הלכה ג

תיקון הדרך ע"י כוונות אלול

שְׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה תְּקוּנָה הִבְרִית, עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּהַרְצוֹן אֱלִינוּ וְאֵיזִי 'תֹּאכָה הָאִשָּׁה', כִּי עַל יְדֵי פָּגַם הִבְרִית הִיא נוֹטָה מִרְצוֹנוּ וְכוּ', וְעַל יְדֵי תְּקוּנָה הִבְרִית עַל יְדֵי פְּנוּת אֱלֹהִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַנּוֹתֵן בִּימֵי דֶרֶךְ, עַל יְדֵי זֶה 'תֹּאכָה הָאִשָּׁה' וְכוּ'. עֵינֵינוּ שֶׁם עֵינֵינוּ זֶה הֵיטֵב, כִּי הוּא סוֹד עֲמֻק וְנִסְתָּר מְאֹד מְאֹד:

ע"י שמאיר את בחי' ה'דרך', ע"י האשה תאבה
'ללכת' בדרך

א וְזֶה בְּחִינַת 'וְאֵם לֹא תֹאכָה הָאִשָּׁה לִלְכֹת אַחֲרֶיהָ', 'לִלְכֹת' דִּיקָא, כִּי עַל יְדֵי פְּנוּת אֱלֹהִים הַמְרַמֵּז בְּרָאשֵׁי תְּבוּת - מִתְקֵן בְּחִינַת הַדֶּרֶךְ בְּחִינַת הַנּוֹתֵן בִּימֵי דֶרֶךְ, וְאֵיזִי 'תֹּאכָה הָאִשָּׁה לִלְכֹת אַחֲרֶיהָ', 'לִלְכֹת' דִּיקָא, כִּי הִיא מְרַצָּה לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ אַחֲרֵיהֶם מֵאַחֵר שֶׁכָּבֵד תִּקֵּן וְהֵאִיר בְּהַרְצוֹת הַדֶּרֶךְ שֶׁהוּא בְּחִינַת

עֵינֵינוּ קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה בְּשָׁנִי וְחֻמִּישִׁי וְכוּ':

כוונות אלול הם תיקון הברית, וע"י מוצא זיווגו
על פי מה שכתב רבנו ז"ל בלקוטי תניינא
(סימן פד) שפנויות אלול הם תקון הברית,
כי פנויות אלול הם בחינת הנותן בימי דרך,
שצריך להאיר הדרך בימי וכו', ועל ידי זה
הוא מוצא זיווגו והיא אינה פגגדו וכו' טו.

אברהם מסר לאליעזר סוד כוונות אלול, שע"י
'תאבה האשה'

וסוד זֶה מְסֹר אֲבֵרָהּם לְאֵלִיעֶזֶר בְּעֵת שֶׁשָּׁלַח אוֹתוֹ לְמִצְרָא הַזֶּה וְהוּא שֶׁל יִצְחָק בְּנוֹ, וְזֶה שֶׁאָמַר לוֹ, 'וְאֵם לֹא תֹאכָה הָאִשָּׁה לִלְכֹת אַחֲרֶיהָ' - רָאשֵׁי תְּבוּת אֱלֹהִים, וְכַאֲמֻצֵּעַ הֵם תְּבוּת 'תֹּאכָה הָאִשָּׁה', כִּי עַל יְדֵי פְּנוּת אֱלֹהִים

כי אשה נקראת דרך כמובא בדברי רז"ל (קידושין ב:), ויש דרך אחר, בחינת (משלי ל) דרך אשה מנאפת.

והכלל, שעיקר הפגם בבחינת דרך, שלא האיר הדרך בימי. ולפעמים מחמת זה הפגם, יוכל לאבוד את זיווגו. כי מאחר שנטה מזווגו, קשה לו למצוא את זיווגו. ואפילו אם ימצא את זיווגו, תהיה לו מנגדת, ולא תהיה נוטה אחר רצונו, מחמת שנטה

טו. ז"ל: כי סוד כוונות אלול הוא הנותן בימי דרך (ישעיה מג) (וכמבאר בכוונות האר"י ז"ל) להאיר בחינת דרך בימי, ודרך זה נפתח בחדש אלול (וע"ש בכוונות כל הכוונות של אלול).

ועיקר פגם הברית הוא בבחינת דרך הזה, כי היה צריך להאיר בחינת הרכ"ד אורות, בבחינת ים, בחינת אמונה. והוא נטה מזה, ופגם בבחינת דרך, בבחינת (בראשית ו) 'כי השחית כל בשר את דרכו'.

האדות

[ה] היינו שמבאר שצריך להאיר בה את בחינת הדרך, בכדי שהתפלה תוכל לילך אחריו, וכל זמן שאינו מאיר בה הדרך, אינה מרוצה לילך אחריו, כי אינה יכולה לילך אחריו, כי עדיין לא האיר בה את בחינת הדרך, הבן. וכמו שמבאר לקמן בעניין התפילה.

פְּנוֹת אֱלֹהֵי הַמֶּרְמָז בְּרֹאשֵׁי תְּבוֹת שֶׁל זֶה וְעַל פֶּן עַל יְדֵי זֶה 'תֹּאכֶה הָאִשָּׁה לְלֶכֶת' וְכו',
הַפְּסוּק שֶׁהֵם בְּחִינַת הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ כַּ"ל, 'לְלֶכֶת' דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת דֶּרֶךְ כַּ"ל:

מהדברים שהתבארו עד כה:

א. כוונות אלול שצריך להאיר את הדר"ך בים, ועל ידי זה מתקן פגם הברית.

ב. על ידי כוונות אלול מוצא את זיווגו, ונעשה בה רצון אליו.

ג. על ידי כוונות אלול האשה מרוצה לילך בדרך אחריו, מאחר שהאיר בה את בחינת הדרך.

ממנה, ולא האיר בה, מזה נתהווה שיש לה רצון אחר כנגדו. ואז לא זכה, כנגדו (יבמות סג).
בים כנ"ל [על כן כוונת אלול הם תיקון לזה], וכשמתקן זה, אזי מוצא זיווגו, והיא אינה כנגדו, רק כרצונו.
והוא יכולין לתקן זה, ולהאיר הדרך

הארת הדרך בתפילה לילך אחריו למקומה

תפלה בחי' זיווג דקד' וצריך להאיר בתפלה את
כוונות אלול, שתאבה ללכת אחריו

ב וְזֶה בְּחִינַת תַּפְלָה, כִּי תִקּוֹן הַתַּפְלָה הוּא
בְּחִינַת זְיוּג דְּקִדְשָׁה כִּידוּעַ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר
רַבְנוּ ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר שֶׁאֲצַל הַצַּדִּיקִים
הַגְּדוֹלִים - אֵין הַפֶּרֶשׁ בֵּין תַּפְלָה לְזְיוּג, כְּמוֹ
שֶׁתָּב רַבְנוּ ז"ל עַל מֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרֻכּוֹת
ה:) 'שֶׁתִּהְיֶה תַּפְלָתִי סְמוּכָה לְמִשְׁתִּי וְכוּ', עֵינֵי
שֶׁסִּי, כִּי הַתַּפְלָה הִיא בְּחִינַת אֵשׁה יִרְאֵת
ה'". וְעַקֵּר תִּקּוֹן הַתַּפְלָה הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת
כְּוִנּוֹת אֱלֹהִים שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַנּוֹתֵן בָּיָם דֶּרֶךְ',
שֶׁעַל יְדֵי זֶה 'תֵּאבֶה הָאֵשׁה לָלֶכֶת וְכוּ', וְזֶהוּ
בְּחִינַת תִּקּוֹן הַתַּפְלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵשׁה
יִרְאֵת ה'.

שגורה תפילתי בפי' זה בחי' 'תאבה האשה
ללכת אחריו'

ב כִּי עַקֵּר תִּקּוֹן הַתַּפְלָה הוּא בְּבְחִינַת אֵם
שֶׁגוֹרָה תַּפְלָתִי בְּפִי - יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁהוּא
מְקַבֵּל (בְּרֻכּוֹת לז:), שֶׁהוּא בְּחִינַת (בְּרֻכּוֹת כד)
יְיָהּ הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבָּקָה יוֹצֵאת
וְכוּ', הִדָּא הוּא דְכֹתִיב (תְּהִלִּים פה) 'צִדְקָה לִפְנֵי'

יְהִלָּךְ וַיֵּשֶׁם לְדֶרֶךְ פְּעֻמִּיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
בַּתְּקוּנִים י"ח (תִּקּוֹן תַּמְנִי סֵרִי [לד:], עֵין שֶׁם) 'וַיְיָהּ הוּא
טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבָּקָה יוֹצֵאת', שֶׁהוּא
בְּחִינַת תִּקּוֹן הַתַּפְלָה בְּחִינַת שְׁגוּרָה תַּפְלָתִי
בְּפִי כְּנ"ל - הוּא בְּחִינַת 'תֵּאבֶה הָאֵשׁה לָלֶכֶת
אֲחֵרָיָה', שֶׁהָאֵשׁה יִרְאֵת ה' - שֶׁהִיא רַבָּקָה
אֵשֶׁת יִצְחָק י"ט - נִמְשָׁךְ בָּהּ רִצּוֹן עַל יְדֵי כְּוִנּוֹת
אֱלֹהִים, שֶׁעַל יְדֵי זֶה יְיָהּ הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר
וְהִנֵּה רַבָּקָה יוֹצֵאת, וְזֶה בְּעֶצְמוֹ תִּקּוֹן הַתַּפְלָה
בְּחִינַת 'שְׁגוּרָה תַּפְלָתִי בְּפִי', כְּמִבְּאֵר בַּתְּקוּנִים
כְּנ"ל שֶׁהָאֵשׁה יִרְאֵת ה' שֶׁהִיא בְּחִינַת הַתַּפְלָה
- הוֹלֶכֶת וְנִמְשָׁכֶת אַחֵר הָאָדָם, בְּחִינַת אֵם
שֶׁגוֹרָה תַּפְלָתִי בְּפִי יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁהוּא מְקַבֵּל,
וְכָל זֶה עַל יְדֵי כְּוִנּוֹת אֱלֹהִים שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַנּוֹתֵן בָּיָם דֶּרֶךְ, וְכְּמוֹ שֶׁפִּסִּים שֶׁם בַּתְּקוּנִים,
הִדָּא הוּא דְכֹתִיב 'צִדְקָה לִפְנֵי יְהִלָּךְ וַיֵּשֶׁם לְדֶרֶךְ
פְּעֻמִּיו', כִּי צָרִיךְ לְהֵאִיר בְּבְחִינַת הַתַּפְלָה -
בְּחִינַת הַדֶּרֶךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּוִנּוֹת אֱלֹהִים, כְּדִי
שֶׁתִּהְיֶה הַתַּפְלָה כְּפָרָאִי בְּבְחִינַת 'שְׁגוּרָה
תַּפְלָתִי בְּפִי וְכוּ', בְּבְחִינַת יְיָהּ הוּא טָרָם כְּלָה
לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבָּקָה יוֹצֵאת וְכוּ' כְּנ"ל.

מארי מתניתין אם שגורה תפילתי בפי יודע אני
שהוא מקובל וכו'. ובגין דא ויהי הוא טרם כלה
לדבר ולמלא בצלותיה בשם ה' - מיד שכינתא
נפקת לגביה לקבליה, ובגיניה נחתת שכינתא
לרגלוי הדא הוא דכתיב (תהלים פה) צדק לפניו יהלך
וישם לדרך פעמיו.
יט. ראה ליקו"ה הל' בשר וחלב הל' ב: שמעתי
מרבנינו ז"ל שבימי אברהם אבינו היתה
השכינה נקראת בשם שרה, ובימי יצחק בשם
רבקה, ובימי יעקב בשם רחל ולאה.

טז. ליקו"מ סי' מו: כי מטה היינו בחינות זיווג.
בחינות תפלה וכו'. וזה שהתפלל אבא בנימין
(בְּרֻכּוֹת ה:) שִׁיחָה תַּפְלָתוֹ סוּמוֹךְ לְמִטָּתוֹ, הֵינּוּ שֶׁלֹא
יְהִיהַּ הַפֶּרֶשׁ בֵּין הַתַּפְלָה לְזְיוּג.
יז. פ"ח שער התפלה, בהקדמה.
יח. ז"ל: הכי כד בר נש סליק שכינתא בצלותא
דיליה לגבי קודשא בריך הוא - קודשא בריך
הוא נחית לקבל צלותיה, ושכינתיה אקדימת
לאפתחא ליה, הדא הוא דכתיב ויהי הוא טרם כלה
לדבר והנה רבקה יוצאת, ודא איהו רזא דאוקמוה

מרבית בתפילה בחודש אלול הוא תיקונה
ועל פן עקר תקון התפלה הוא בחדש אלול
שאז מרבית ישראל בתפלות ותחנונים,
כי עקר תקון התפלה על ידי פגות אלול,
שהם בחינת הנותן בים דרך, שעל ידי זה
תאבד האשה ללכת אחריו, שזה בחינת
ויהי הוא טרם פלה לדרב ונהג רבקה
יוצאת, שזה בחינת תקון התפלה כנ"ל:

צריך להאיר את בחי' הדרך בתפלה, כדי שתעלה
למקומה הראוי

ג כי צריך להאיר בחינת הדרך בהתפלה -

כדי שתוכל התפלה ללכת בדרך הישר
מחוץ לארץ לארץ ישראל, ומשם לירושלים
ולבית המקדש ולקדשי קדשים, בבחינת
(מלכים א-ח) 'והתפללו אליך דרך ארצם',
'דרך' דיקא, כי התפלה צריכה לילך לארץ
ישראל וכו' ולקדש קדשים, ומשם לשמים,
ואחר כך מרקיע לרקיע ומעולם לעולם, עד
שתלך ותעלה למקומה, ועל פן צריכין
להאיר בה בחינת הדרך על ידי פגות
אלול, שהוא בחינת הנותן בים דרך
כנ"ל [א]:

מהדברים שהתבארו עד כה:

כוונות אלול שצריך להאיר את הדר"ך בים, ועל ידי זה מתקן
פגם הברית.

על ידי כוונות אלול האשה מרוצה לילך בדרך אחריו, כי כבר האיר
בה את בחינת הדרך.

א. התפלה בחינת זיווג דקד'.

ב. תיקון התפלה על ידי כוונות אלול שעל ידי זה התפלה שגורה בפיו.

ג. עיקר תיקון התפלה בחודש אלול הוא מרבית בתפלות ותחנונים.

ד. צריך להאיר בתפלה את בחינת הדרך, כי היא צריכה לילך בדרך לארץ
ישראל ולקודש הקדשים ולעלות מעולם לעולם, על ידי הארת הדרך
מכוונות אלול.

האדות

ועל ידי זה בעצמו האשה מרוצה לילך אחריו בדרך,
וכמו שמבאר כאן כי התפלה עצמה צריכה לילך בדרך
ולעלות מעולם לעולם, ועל ידי שהוא מה בה את בחינת
הדרך, על ידי זה התפלה היא שגורה בפיו ואז היא עולה
מעולם לעולם.

[ו] והיינו שכל זמן שלא מאיר בה את בחינת הדרך, על
ידי זה התפלה אינה יכולה לעלות מעולם לעולם וכו',
ולכן אין היא רוצה לילך אחריו ולהיות שגורה בפיו (כנ"ל
באות ב), כי התפלה עצמה צריכה לילך בדרך וכמו
שביאר לעיל (אות א) שצריך להאיר את בחינת הדרך בים

תיקון דרך התפילה ע"י קריה"ת

שהוא בחינת 'וְהָיָה טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה' וכו', כי התורה מאירה בחינת דרך שהיא בחינת פגנות אלול - בבחינת התפלה.

קוראים בתורה בב' וה', כי בימים האלו המשיך משה את כונות אלול

ועל כן נתקן קריאת התורה בשעת התפלה בשני ובחמישי, שהם הימים שעלה וירד משה בארבעים ימים האחרונים שהם ימי אלול לקבל לוחות אחרונות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל^{כב}, כי באלו הימים שקבל לוחות אחרונות, שהם ימי אלול - עשה משה דרך כבושה שהוא פגנות אלול, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר^{כג} (לקוטי תנינא סימן כב), ועל כן קורין באלו הימים שעלה משה וירד, כי עקר קריאת התורה בשעת התפלה הוא כדי להאיר הדרך בים כנ"ל:

התורה מאירה את הדרך

ד וזה בחינת קריאת התורה בשעת התפלה, כי עקר הדרך מאיר על ידי התורה, כי התורה מאירה את הדרך, כי על שם זה נקראת תורה - על שם שהיא מורה לנו את הדרך, כמו שכתוב (שמות יח) 'לְהָאֲזִינָה לָהֶם אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ וְכוּ'^{לא}, וכמו שכתוב (תהלים קיט) 'דֶּרֶךְ מִצְוֹתֶיךָ אֲרוֹץ וְכוּ' דרך פקודך בחרתי וכו', וכתוב (משלי ג) 'דֶּרֶכֶיךָ דִּרְכֵי נֵעִם'^{לב}.

ע"י שקוראים בתורה בשעת התפלה, אזי מאיר ה'דרך' בבחי' התפילה

ועל כן על ידי התורה שקורין בשעת התפלה על ידי זה מאיר את הדרך בים, דהינו בבחינת התפלה, ואזי התפלה מקבלת, בבחינת 'אם שגורה תפילתי בפי - יודע אני שהוא מקבל', שזה בחינת 'ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת',

ערב שבת, כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה. וכתבו התוספות: **כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה** - ואם תאמר מאי שנא שתיקנו שני וחמישי. ויש לומר משום דאמר במדרש - משה רבינו ע"ה עלה בחמישי לקבל לוחות האחרונות וירד בשני ונתרצה לו המקום, ולפי שהיה עת רצון באותה עלייה וירידה - קבעו בשני וחמישי ולכך נמי נהגו להתענות בב' וה'. **כג.** ז"ל: ועיקר התשובה הוא בחודש אלול, כי הם ימי רצון שעלה משה לקבל לוחות אחרונות, ופתח דרך כבושה לילך בה.

כ. ראה שמות יח, כ: וזהו הרהר אתהם אתה חקים ואת התורות והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו. **כא.** כמבואר לעיל אות ב. **כב.** בבא קמא פב: דתניא וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים (שמות טו, כב), דורשי רשומות אמרו אין מים אלא תורה, שנאמר הוי כל צמא לכו למים, כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה - נלאו, עמדו נביאים שביניהם ותיקנו להם שיהו קורין בשבת, ומפסיקין באחד בשבת, וקורין בשני, ומפסיקין שלישי ורביעי, וקורין בחמישי, ומפסיקין

הארות

[א] ומזה נלמד שהתורה מורה את הדרך לילך בה.

[ב] ומהפסוקים האחרונים מובן שהתורה עצמה היא בבחינת הדרך, שאת הדרך הזו צריכים להאיר בתפלה.

קריה"ת נתתקן כשהלכו ישראל בדרך, כי ע"י

התורה מתקנים בחי' דרך

ה וְעַל פֶּן עָקַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשָׁנִי וְחֲמִישִׁי
נִתְתַּקֵּן בְּצֶת שֶׁהָלָכוּ יִשְׂרָאֵל בְּדֶרֶךְ בְּלֹא
תּוֹרָה שְׁלֹשָׁה יָמִים וְנִתְיַגְעוּ וְכוּ', עָמְדוּ
נְבִיאִים שֶׁבִּינֵיהֶם וְתַקְּנוּ שִׁיחֵיו קוֹרִין בַּתּוֹרָה
בְּשָׁנִי וְחֲמִישִׁי, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בבא
קמא פב).

בי עָקַר תַּקְּנוּ קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשָׁנִי וְחֲמִישִׁי
הוא בְּשִׁבְלִי תַקְּנוּ בְּחִינַת דֶּרֶךְ בְּנ"ל, כִּי
עָקַר תַּקְּנוּ הַדֶּרֶךְ הוּא עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא
מִוֶּרֶה דֶּרֶךְ בְּנ"ל, וְזֶה בְּחִינַת [מֵה שֶׁנֶּאֱמַר עַל
הַתּוֹרָה] (משלי ו) 'בְּהִתְהַלֵּכְךָ תִּנָּחֶה אֶתְךָ' וְכוּ',
וְעַל פֶּן כְּשֶׁהָלָכוּ יִשְׂרָאֵל בְּדֶרֶךְ בְּלֹא תּוֹרָה -
נִתְיַגְעוּ, וְעַל פֶּן תַּקְּנוּ אֶז דִּיקָא קְרִיאַת הַתּוֹרָה,
כִּי עַל יְדֵי הַתּוֹרָה מִתְקַנְּנִים בְּחִינַת דֶּרֶךְ בְּנ"ל.

קריה"ת בב' ו' דווקא בשעת התפלה

ועל פֶּן תַּקְּנוּ קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשַׁעַת הַתַּפִּלָּה
בְּיָמִים שֶׁעֲלָה מִשָּׁה בִּימֵי אֱלֹהִל לְקַבֵּל

אֶת הַתּוֹרָה וְעָשָׂה דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה בְּנ"ל, כִּדִּי
לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת פְּנוּת אֱלֹהִל - לְהַאִיר הַדֶּרֶךְ
בֵּינָם, כִּדִּי שֶׁתִּהְיֶה הַתַּפִּלָּה בְּבְחִינַת 'אִם
שְׁגוּרָה הַתַּפִּלָּה בְּכִי יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁהוּא מְקַבֵּל',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'וַיְהִי הוּא טָרַם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה
רַבָּקָה יוֹצֵאת' בְּחִינַת 'טָרַם' קָרָאוּ וְאֲנִי
אֶעֱנֶה', שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת 'תֹּאכָה הָאִשָּׁה' - שֶׁהִיא
רַבָּקָה - 'לִלְכֹת' וְכוּ', שֶׁזֶּה נֶעֱשֶׂה עַל יְדֵי
פְּנוּת אֱלֹהִל שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל יְדֵי קְרִיאַת הַתּוֹרָה
בְּשָׁנִי וְחֲמִישִׁי וְכוּ' בְּנ"ל:

כוונות אלול - אם אסק שמים ואציעה שאול

ו כִּי [ט] שְׁנֵי וְחֲמִישִׁי הֵם בְּבְחִינַת פְּנוּת אֱלֹהִל
בְּחִינַת הַנּוֹתָן בֵּינָם דֶּרֶךְ הַנְּ"ל, כִּי בְּשָׁנִי
נֶאֱמַר (בראשית א) 'וַיְהִי רָקִיעַ בַּתּוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי
מִבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם' - בֵּין מַיִם עֲלִיוֹנִים
לַמַּיִם תַּחְתּוֹנִים כ"ד, וְזֶה בְּחִינַת סוֹד פְּנוּת
אֱלֹהִל, בְּחִינַת דֶּרֶךְ הַנְּ"ל שֶׁנֶּעֱשֶׂה עַל יְדֵי
בְּחִינַת 'אִם אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אֶתָּה וְאֶצִּיעָה
שְׁאוֹל הַנֶּפֶךְ' כ"ה, 'אִם אֶסֶק שָׁמַיִם וְאֶצִּיעָה

כד. רש"י שם.

כה. שמי שרוצה לעשות תשובה, צריך שיהיה לו
שני בקיאות, היינו בקי ברצוא בקי בשוב,
שהוא בחינת עייל ונפיק, בחינת אם אסק שמים
שם אתה שהוא בחינת בקי ברצוא, ואציעה שאול
הנך שהוא בחינת בקי בשוב וכו', כמבואר לעיל
ע"ש.

והפירוש הפשוט הוא, שמי שרוצה לילך בדרכי
התשובה צריך לחגור מתניו, שיתחזק עצמו בדרכי
ה' תמיד, בין בעליה בין בירידה, שהם בחינת אם

אסק שמים ואציעה שאול וכו', היינו בין שיזכה
לאיזה עליה לאיזה מדרגה גדולה, אעפ"כ אל
יעמוד שם, ולא יסתפק עצמו בזה, רק צריך שיהיה
בקי בזה מאד, לידע ולהאמין שהוא צריך ללכת
יותר ויותר וכו', שזהו בחינת בקי ברצוא, בבחינת
עייל, שהוא בחינת אם אסק שמים שם אתה.
וכן להיפך שאפילו אם יפול ח"ו למקום שיפול
אפ' בשאול תחתיות, גם כן אל יתיאש עצמו
לעולם, ותמיד יחפש ויבקש את ה' יתברך, ויחזק
עצמו בכל מקום שהוא, בכל מה שיוכל, כי גם

הארות

[ט] עד כאן ביאר כי הימים שני וחמישי שייכים לכוונת אלול, כי אז עלה משה להמשיך את דרך התשובה, וכעת
מבאר כי הימים שני וחמישי בעצמם הם בבחינת כוונות אלול.

וְכַמְבָּאָר בְּמֵאמָר וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קְרָא
אֶת יְהוֹשֻׁעַ כִּי (בסימן ו לקוטי חלק א) וְכַמְבָּאָר
'כִּי תֵצֵא' כִּי (לקוטי תנינא סימן פב) עֵינַי שָׁם
הֵיטֵב.

שְׁאוּל הֵם בְּחִינַת יו"ד עֲלִיּוֹנָה שְׁעַל
הָאֶלֶף וַיֹּד תַּחְתּוֹנָה שְׁתַּחַת הָאֶלֶף, שְׁהֵם
בְּחִינַת סְגוּל דִּקְס"א וְחִירִיק דִּס"ג, שְׁמָהֶם
נַעֲשֶׂה בְּחִינַת הֶדְרָךְ, כְּמֵבֶאֱר בְּפָנּוֹת

משה וכו', שמושה היה מאסף ומיוחד ומקשר את
עצמו עם כל ישראל, אפילו עם הפחות שבפחותים.
וזה פירוש (תהלים נב) כולו סג יחדיו, אפילו כשאני
רואה אחד מישראל, שסג מכל וכל מהקב"ה, אף
על פי כן צריך אני שנהיה יחדיו, צריך לייחד
ולקשר עמו, כמו שעשה משה. כי יש בחינת אלקות
אפילו בדיוטא התחתונה, אפילו בעשרה כתרי
דמסאבותא, לקיים (תהלים קג) ומלכותו בכל משלה.
וזה בחינת חיר"ק, כמו שאמרו (בת"י תי' יוד ד' כח
ע"ב) ובחיריק לאנחתא לה לתתא, להמליך לה על
תתאין. נמצא שבפחות מישראל יש בו בוודאי איזה
אלקות, ועל ידי זה אני יכול להיות יחדיו עמו, וזה
כולו סג יחדיו.

ועוד זאת הבחינה היתה למשה, כי כל מה
שעלה למעלה יותר עליונה, מצא שם אלקים, כמו
שכתוב (שמות יט) ומשה עלה אל האלקים. כי
בגשמיות אנו רואים, שיש אדם שהוא למטה
בדחקות, אזי הוא עובד השם ומכיר אותו. וכשהוא
נתעלה למעלה שנתעשר, אזי הוא שוכח בהקב"ה.
ודוד אמר (תהלים קלט) אם אסק שמים שם אתה,
אפילו בשמים שם יש הקדוש ברוך הוא, בכל עליה
ועליה צריך למצוא שם הקדוש ברוך הוא. ומצינו
שאלישע אחר עלה לרקיע על ידי שם, ואף על פי
כן כפר בעיקר (חגיגה יד).

והדבר תמוה, כי אדרבא כי כל מה שאדם
נתעלה ביותר, בוודאי הוא יותר קרוב לאלקות, כי
כל הטוב הוא אלקות, כמו שכתוב (שם קמ"ה) טוב
ה' לכל. ואנו רואים בהיפך, כשאדם בא בעשירות
בטוב, אזי הוא שוכח בהקב"ה. ותדע, שזה בחינת
(בראשית כז) ותכהינה עיניו מראות, מחמת שנתקרב
ביותר אל האור אלקות, אזי האור מכה עיניו
ומזיק לו, כמו כשאדם מסתכל בעצם השמש, אור
השמש מזיק לעיניו.

אבל יש בחינת סגול, כמו שאמרו (תי' יח ד' לא
ע"ב) וסגול כד איהי בין תרין דרועין דמלכא, שזהו
בחינת (שמות לג) ושכותי כפי עליך, כי בלא זה היה

בשאל תחתיות נמצא ה' יתברך, וגם שם יכולין
לדבק א"ע אליו יתברך, וזה בחינת ואציעה שאל
הנך, וזה בחינת בקי בשוב. כי אי אפשר לילך
בדרכי התשובה כ"א כשבקי בשני הבקיות האלו
(לשון מוהרנ"ת בסוף תורה ו).

כו. כי על פי הכוונות, נעשה זה הדרך מבחינת
סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בגי' ב"פ יבק
כנ"ל. וזה בעצמו סוד בחינת שני הבקיות הנ"ל,
כי בקי ברצוא, שהוא בחינת אסק שמים, זה בחינת
סגול דקס"א, כי אסק אותיות קס"א. ובקי בשוב,
שהוא בחינת ואציעה שאל הנך, זה בחינת חיריק
דס"ג, מלשון אל תס"ג גבול עולם, שהוא בחינת
שמסיג גבולו ומחזירו לאחוריו. שזה בחינת ירידה,
שהאדם נופל ח"ו ממדרגתו והוא נסוג אחור ח"ו.
אף על פי כן יחזק את עצמו ואל יתייאש עצמו
לעולם, כי גם שם נמצא ה' יתברך, בבחינת ואציעה
שאל הנך כנ"ל, וזה בחינת שם ס"ג כנ"ל.

כי סגול דא חמה, שהוא נקודה העליונה שעל
האלף, הנחלקת לשלש טפין, שזהו בחינת אסק
שמים, בחינת סגול דקס"א, שהוא אותיות אסק
כנ"ל. וחיריק הוא בחינת נקודה התחתונה של
האלף, שהוא בחינת ואציעה שאל הנך, שהוא
בחינת חיריק דס"ג הנ"ל.

וזה שכתב שם למעלה בהתורה הנ"ל "וכשיש לו
אלו השני בקיות הנ"ל אזי הוא הולך בדרכי
התשובה". כי משני פעמים בקי, שהם בחינת קס"א
וס"ג, אסק שמים ואציעה שאל וכו', על ידי זה
נעשה בחינת דרך, שהוא בגימטריא ב' פעמים בקי,
שהם קס"א וס"ג וכו' כנ"ל. כי עיקר דרך התשובה
זוכין על ידי שני הבקיות הנ"ל (שם).

כז. ז"ל: ועיקר התשובה הוא בחודש אלול, כי הם
ימי רצון שעלה משה לקבל לוחות אחרונות,
ופתח דרך כבושה לילך בה. והדרך שעשה משה -
הוא כך, שמושה קשר את עצמו אפילו לפחות
שבישראל, ומסר נפשו עליהם, כמו שכתוב (שמות
לב) ואם אין מחני נא. וזה פירוש (שמות לה) ויקהל

יוסף שנתברכו (בראשית מח, טז) 'וידגו לרב' וכו', כי עקר הדרך המאיר בים הנ"ל הוא בבחינת יוסף שהוא בחינת שמירת הברית שעל ידי זה מאיר הדרך בים כנ"ל. ועל כן עקר קריעת ים סוף שעליו נאמר 'הנחתן בים דרך' - ה"ה על ידי יוסף, כמו שכתוב (תהלים קיד) 'הים ראה וינס' - 'ויצא החוצה', כמו שדרשו רבותינו ז"ל כט, כי יוסף הוא בחינת שמירת הברית, שעל ידי זה הוא בחינת הנחתן בים דרך כנ"ל, שזה הוא בחינת קריעת ים סוף - שנעשה דרך בים, בחינת (תהלים עז) 'בים דרךך', על ידי 'גאלת בזרוע עמך בני יעקב ויוסף סלה' (שם), כי הדרך נעשה על ידי בחינת יעקב ויוסף שהם בחינת שמירת הברית כנ"ל.

זרעו של יוסף הם בחי' דגים שיש להם דרך בים ועל כן נתברכו זרעו של יוסף בברכת דגים, כי הדגים יש להם דרך בים יותר מכל מין חי, כי עקר חיותם במים, וכל מין חי אין לו דרך בים, כי יהיה נטבע שם, והדגים עקר חיותם שם, נמצא שיש להם דרך בים שחיים והולכים שם, ועל כן הם בבחינת זרעא דיוסף, שהם בבחינת הנחתן בים דרך כנ"ל.

חז"ל תיקנו נישואין ביום ה' שהם בחי' הדרך בים שמאיר אז

ועל כן בחמישי שנאמרה בו ברכה לדגים - תקנו חכמינו ז"ל בו נישואין כמו שאמרו רבותינו ז"ל בכתבות (דף ה), כי

ביום ב' נעשה הרקיע שהוא בחי' הדרך בים

וזה בחינת 'יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים', שזה בחינת סוד תמונת אלה, כמובא בתקונים כ"ב, כי מים עליונים הם בחינת יו"ד עליונה שעל גג האלה, ומים תחתונים הם בחינת יו"ד תחתונה שתחת גג האלה, ורקיע המבדיל בין מים למים הוא בחינת הו"ו שבתוך האלה כידוע, וזה בחינת 'הנחתן בים דרך' שהוא בבחינת הבדלה בין מים למים, שעל ידי זה נעשה דרך בים, שזה עקר בריאת העולם, כי על ידי זה נעשו שמים וארץ, כי בחינת הדרך הנ"ל שהוא בחינת דרך התשובה, בחינת 'אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנד' - זה עקר בריאת העולם וקיומו, כי תשובה קדם לעולם (נדרים לט:), וכלא זה אין העולם מתקיים, כי עקר בריאת העולם בגין די' שתמודעין לה דהינו להכיר אותו יתברך בכל מקום, בבחינת 'אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנד', נמצא שיום שני הוא בבחינת 'הנחתן בים דרך', שהוא בחינת פונות אלול, בחינת אלה כנ"ל, שהוא בחינת 'יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל' וכו'.

יום ה' שבו הברכה לדגים - בחי' יוסף שעל ידו הקי"ס בחי' דרך בים

זוהי בחינת יום חמישי, כי בחמישי נאמרה ברכה לדגים, ודגים הם בבחינת זרעו של

עוצם אור הכבוד מזיק למשה, כמו שכתוב (שם) כי לא יראני האדם וחי וראית את אחורי וכו'. וזה שביקש דוד ואחר כבוד תקחני (תהלים עג) - תקריבני בהתקרבות של משה, שביקש ממך הראיני נא את כבודך (שמות שם) והראית לו את אחורי כבודך, כמ"ש ושכתי וכו' וראית את אחורי.

כח. תיקוני זוהר תיקון ה, יט.

כט. תנחומא וישב ט: מיד וינס ויצא החוצה, אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה נסת ויצאת חוצה - חייך הים ינוס מפני ארונך שנאמר (תהלים קיד) הים ראה וינס. ל. עיין יבמות עו.

ביום דרך' שהוא בחינת פגנות אלול, ועל פן בהם עלה משה וירד במ"ם ימים האחרונים שהם ימי אלול - לקבל לוחות הלווחות, שאז עשה משה בשעת קבלת הלוחות דרך פבושה הנ"ל פמבאר בדברי רבנו ז"ל, ועל פן בימים אלו - דהינו בשני וחמישי - קורין בתורה בשעת התפלה - כדי להמשיך פגנות אלול, כדי להאיר הדרך ביום, שזה עקר תקון התפלה כנ"ל:

הנשואין דקדשה דהינו נשואין של ישראל - הם בבחינת 'הנותן ביום דרך', כמובן בדברי רבנו הנ"ל, על פן תקנו נשואין בחמישי הואיל ונאמרה בו ברכה לדגים, כי ברכת דגים הם בבחינת זרעא דיוסף, שהוא בחינת 'הנותן ביום דרך', שהוא בחינת תקון הברית, בחינת נשואין דקדשה כנ"ל.

ב' וה' בחי' כוונות אלול, שמשה עלה וירד בהם, ואז קוראים בתורה בשעת התפלה

נמצא ששני וחמישי הם בבחינת 'הנותן

מהדברים שהתבארו עד כה:

כוונות אלול שצריך להאיר את הדרך ביום, ועל ידי זה מתקן פגם הברית.

על ידי כוונות אלול האשה מרוצה לילך בדרך אחריו, מאחר שהאיר בה את בחינת הדרך.

התפלה היא בחינת זיוג דקד' שצריך להאיר בה את הדרך.

א. התורה מאירה את הדרך, ולכן תיקנו לקרוא בתורה בשעת התפילה, כדי להאיר את הארת הדרך בתפילה.

ב. תיקנו לקרוא בשני וחמישי שהם הימים שבהם המשיך משה את דרך התשובה - כוונות אלול.

ג. תקנת קריה"ת היתה לאחר שהלכו בדרך ג' ימים בלא תורה - ותקינו לקרוא בתורה כדי להאיר את הדרך.

ד. תקנו לקרוא בשני וחמישי שהם הבחינת כונת אלול, כי ביום שני נעשה הרקיע המבדיל בין מים עליונים למים תחתונים, שהוא בבחינת כוונות אלול, בחינת היוד מעל האלף שהיא בחינת בקי ברצוא, והיוד התחתונה שהיא בחינת בקי בשוב, שהם כנגד מים עליונים ותחתונים, והוא"ו הוא בחינת הרקיע המבדיל ביניהם.

ה. יום חמישי נאמרה בו ברכה לדגים, שהם בבחינת זרעא דיוסף שעל ידי זה נמשך הדרך של כוונות אלול.

תיקון הדרך בבחי' המכריע

תמיד, הן בבחינת 'אם אסק שמים שם אֶתָּה', הן בבחינת 'ואציעה שאול' חס ושלום, כי יש מי שנוטה מהשם יתברך חס ושלום על ידי עליתו שהוא בחינת אסק שמים, ושם דיקא הוא תועה מן הדרך ושוכח בהשם יתברך, ויש להפך - שעל ידי נפילתו הוא תועה ושוכח בהשם יתברך, ומשה רבנו עליו השלום עשה דרך כבושה לבלי לנטות ימין ושמאל, רק להשיב הכל אל הדרך הישר אל הדרך הממצע, כי משה רבנו מאיר לשניהם ומורה אותם דרך ישרה לכל יתעו מן הדרך, הן העולים למעלה בחינת 'אם אסק שמים', לכל יתעו מן הדרך חס ושלום על ידי עלייתם, רק בכל עליה ועליה ימצאו את השם יתברך, בבחינת 'אם אסק שמים שם אֶתָּה', וכן משה רבנו מאיר גם להיורדים חס ושלום, אפלו לאותן שנפלו מאד מקדשתם והם בשאול תחתיות חס ושלום - גם להם מאיר משה רבנו, עליו השלום, ומורה להם את הדרך לכל ישכחו בהשם יתברך, כי גם שם נמצא הוא יתברך בבחינת 'ואציעה שאול הנד' וכמבאר במאמר 'כי תצא הנ"ל לא. וזה עקר בחינת הדרך, שהוא בחינת מכריע בין ימין לשמאל - בין עליונים ותחתונים, ומשלים לשניהם להשיבם כלם להדרך הישר. ועל פן בחינת הדרך כלול משלשה, שהוא בחינת אלה שכלול מתלת, נקדה עליונה ונקדה התחתונה וואו שבאמצע וכנ"ל.

קריה"ת בב' וה' שלא ילכו ג' ימים בלי תורה ח וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ד"ל (בבא קמא פב) כשהלכו ישראל במדבר שלשה ימים בלא תורה - היו יגעים, ובשביל זה תקנו קריאת התורה בשני וחמישי כמובא לעיל, ועקר הקפידא - שלא ילכו שלשה ימים בלא תורה.

קריה"ת לתיקון הדרך בבחי' משולש - להאיר הדרך שלא יטה לימין ולשמאל

בי עקר קריאת התורה הוא בשביל בחינת תקון הדרך, כי על ידי התורה מאיר הדרך כנ"ל, ועקר תקון בחינת הדרך הוא בבחינת משלש שהוא בחינת שלשה ימים, כי שלשה ימים הם בחינת ימין ושמאל ואמצע, ועקר תקון הדרך הוא בבחינת המכריע שהוא בחינת ממצע בין ימין ושמאל, בבחינת 'בכל הדרך אשר צויתי אתכם תלכו, לא תסורו ימין ושמאל', כי זה עקר תקון הדרך שלא לנטות לימין ושמאל, וזה בחינת אלה הנ"ל שהוא בחינת 'אם אסק שמים שם אֶתָּה ואציעה שאול הנד', והוא"ו שבתוך האלה הוא בחינת הדרך שמכריע בין יוד עליונה ליו"ד תחתונה וכלול משניהם.

משה מאיר הדרך - בעליה ובירידה - שלא יתעו לימין ולשמאל

וזה עקר בחינת הדרך שעשה משה בחדש אלול שנוכל למצוא את השם יתברך

התורה - בחי' דרך והיא משולשת

ועל כן התורה שהיא בחינת דרך כנ"ל (אות)
(ד) - כל בחינותיה הוא שלש שלש, כמו
שאמרו רבותינו ז"ל (שבת פח.) בריך רחמנא
דיהיב לן אוריגן תליתא ביום תליתא על
ידי תליתא וכו'.

בחינת דרך הישר שלא לנטות לימין
ולשמאל כנ"ל, ועל כן אי אפשר להיות
שלשה ימים בלא תורה שהוא בחינת הדרך
שעקרו בבחינת שלשה ימים וכו' כנ"ל. ועל
כן תקנו קריאת התורה וכו' ל:

א"א לילך ג' ימים בלא תורה כי התורה מאירה
את בחי' היום הג'

ועל כן דיקא כשהלכו ישראל שלשה ימים
בלא תורה - נתיגעו, כי שלשה ימים
אי אפשר לילך בלא תורה, כי שלשה ימים
הם בחינת ימין ושמאל ואמצע, שהוא
בחינת כלליות הדרך, ועקר הוא בחינת יום
השלישי - הוא בחינת ממצע, שזה עקר

קוראים בתורה בשלש שלש, בחי' הדרך
ועל כן אין קורין בתורה בפחות משלשה
אנשים שהם כהן לוי ישראל, וכן כל
אחד אינו קורא פחות משלשה פסוקים, כי
עקר קריאת התורה הוא בשביל להאיר
בחינת הדרך, שהוא כלול משלשה, שהוא
בחינת אלף, שהוא בחינת כהן, לוי, ישראל,
כמוכא וכו' ל:

מהדברים שהתבארו עד כה:

כוונות אלול שצריך להאיר את הדר"ך בים, ועל ידי זה מתקן
פגם הברית.

על ידי קריאת התורה מאירים את הדרך.

א. עיקר תיקון הדרך הוא בבחינת משולש - ימין שמאל ואמצע, שהם
הבחינות שיש בדרך, ועיקר התיקון שלא לנטות לימין ושמאל רק לילך
בדרך האמצע.

ב. משה רבינו ע"ה עשה את דרך התשובה שלא יפלו לימין ושמאל כל
ההולכים בדרך, שהעולים למעלה לא יתעו מה דרך על ידי עלייתם, וכן
להיורדים ח"ו הוא מורה להם את הדרך שלא ישכחו את השי"ת.

ג. התורה היא בבחינת הדרך, ולכן כל בחינותיה משולשות, וקוראים
בה ג' אנשים ג' פסוקים. ותיקנו קריאת התורה כדי שלא יעברו ג' ימים
בלא תורה.

הלכה ד

התפלה קוראת ומגלה את הרצון

על פי התורה וְאֵת הָעֹרֵכִים צִוִּיתִי לְכַלְפֵּלָהּ וְכו' בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא סִימֵן ד', עֵינֵן שָׁם כָּל הַתּוֹרָה לִי:

כל האותות והמופתים שעשה משה - היו ע"י תפילה

התפלה בחי' יום טוב שהיא קוראת ומגלה את הרצון

כי גם כל האותות הנוראות והמופתים הגדולים וְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה וְהַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל - שָׁפַל הַיָּמִים טוֹבִים מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ הֵם זָכָר לָהֶם - הַכֹּל הָיָה רַק עַל יְדֵי תַפִּלָּה, כִּי כָּל הַמּוֹפְתִים הָאֵלֶּם שָׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, וְשָׁל כָּל נִבְיָאֵי הָאֱמֻנָה וְצַדִּיקִים הָאֵלֶּם הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה - כָּלֶם הֵם עַל יְדֵי תַפִּלָּה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (מגלה כו.) וְאַלִישֶׁעַ מָה דַּעְבִּיד - עַל יְדֵי תַפִּלָּה הוּא דַּעְבִּיד, וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל סִימֵן סו (לקוטי חלק א).

א וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה אַחֵר הַתַּפִּלָּה, כִּי הַתַּפִּלָּה הִיא בְּחִינַת מִקְרָא קֹדֶשׁ - שִׁקּוּרֵּאת וּמְגִלָּה אֶת הָרָצוֹן שֶׁהִכָּל מִתְנַהֵג רַק בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרָךְ וְאֵין שׁוֹם חַיִּיב הַטָּבֵעַ כָּלֵל, כִּי בְּזֶה שָׁאֲנוּ מִתְפַּלְּלִין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ עַל כָּל דָּבָר - כְּגוֹן עַל מָטָר וּפְרִנְסָה וּרְפוּאָה, בְּנֵי חַיִּי וּמִזּוּנֵי וְכִיּוּצָא בְּזֶה - בְּזֶה אֲנוּ מֵרָאִין שֶׁהִכָּל מִתְנַהֵג רַק בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרָךְ לְבַד וְאֵין שׁוֹם חַיִּיב הַטָּבֵעַ כָּלֵל, כִּי הַתַּפִּלָּה מְשַׁנָּה הַטָּבֵעַ וְכַמוֹכָא בְּמָקוֹם אַחֵר (סִימֵן ז), נִמְצָא שֶׁהַתַּפִּלָּה הִיא בְּחִינַת מִקְרָא קֹדֶשׁ, בְּחִינַת יוֹם טוֹב

לב. ז"ל (באות ו-י): ועיקר היראה נעשה על ידי התגלות הרצון, והתגלות הרצון, הוא על ידי ימים טובים. כי כל אחד מהימים טובים, מכריז וקורא ומגלה את הרצון, שהכל מתנהג רק על פי רצונו בלבד. בבחינת (ויקרא כג) 'מקרא קודש', שהי"ו קודש, קורא ומכריז את הרצון כנ"ל. כי בכל יום טוב ויום טוב, עשה ה' יתברך עמנו אותות נוראות, שהם היפך הטבע. שעל ידי זה נתגלה הרצון, שהכל ברצונו, ואין שום חיוב הטבע כלל. בפסח, יציאת מצרים, שהוציאנו ממצרים באותות נוראות. בשבועות, מתן תורה, שנתן לנו התורה באותות נוראות. בסוכות, היקף ענני כבוד. ועל כן כל יום טוב ויום טוב - מכריז וקורא את הרצון, בבחינת מקרא קודש כנ"ל.

לכאורה, שעל ידי התגלות הרצון נעשה יראה. היינו, על ידי שנתגלה שהכל מתנהג ברצונו יתברך, כי הוא יתברך ברא הכל ברצונו, בלי שום חיוב כלל, ומחיה ומקיים הכל ברצונו יתברך, ואין שום חיוב הטבעי כלל, על ידי זה נעשה יראה. כי אזי יש שכר ועונש, ושייך להתיירא מפניו יתברך. כמו שאמרו רז"ל (ברכות ד) 'וירא יעקב מאד', אמר שמא יגרום החטא'.

אבל כשאין נתגלה הרצון, וסוברים שיש חיוב הטבע ח"ו, וכאלו מתנהג הכל על פי הטבע ח"ו, אין שייך יראה כלל. כי אין שכר ועונש כלל ח"ו, מאחר שהכל מתנהג רק כפי חיוב הטבע ח"ו. נמצא

התפלה היא עיקר קדושת יו"ט שמגלה שהכל ברצונו ית'

ג' תפלות כנגד ג' אבות כנגד ג' רגלים

נמצא שתפלה הוא עקר בחינת קדושת יום טוב מקראי קדש, שהם זכר ליציאת מצרים, זכר להאזנות הנוראות שעשה השם יתברך בכל יום טוב ויום טוב כמבאר בהתורה הנ"ל, שעל ידי זה הם קוראים ומגלים שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד כנ"ל, כי כל עקר קדושה זאת שהוא התגלות הרצון על ידי האזנות והמופתים הנוראים - כל זה נעשה על ידי תפלה כנ"ל.

ועל פן הם שלש תפלות ביום כנגד תלת אבות, שהם בחינת שלש רגלים, פידוע ומוכא בספרים שהשלש רגלים הם כנגד שלשה אבות, שזהו בחינת שלש תפלות ביום שהם גם כן כנגד שלשה אבות שתקנו שלש תפלות אלו כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות כו:). כי התפלה היא בחינת יום טוב בחינת מקרא קדש שקורא ומגלה את הרצון שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד ואין שום חיוב הטבע כלל כנ"ל.

מהדברים שהתבארו עד כה:

- א. התפלה קוראת ומגלה את הרצון שהכל ברצונו לבד, ואין שום חיוב הטבעי כלל, כי התפלה משנה הטבע.
- ב. התפלה היא עיקר קדושת יום טוב - שמגלה את הרצון, כי גם כל האזנות והמופתים שנעשו בכל יום טוב - היו על ידי התפילה.

ע"י קריה"ת מכניע פגם הרצון

כנגד הקריאה של הרצון - יש חיות רעות
ששואגים שהכל ע"פ הטבע

אבל מבאר שם בהתורה הנ"ל שפגם קול
הקריאה של יום טוב שקורא ומגלה
את הרצון שהכל מתנהג ברצונו יתברך לבד
- פגם זה יש קול שאגת החיות רעות
הדורסים וטורפים וכו', שהם שואגים בקולם
על פי חכמתם הרעה המוטעת שהכל על פי
הטבע חס ושלום וכו' עין שם.

החכם גדול דקד' מקשר את כל הרצונות
לשורש הרצון

ולזה צריכין חכם גדול דקדשה שיוכל
לקשר כל הרצונות לשרש הרצון,

שהוא בחינת מצח הרצון, שהוא בחינת
רצוא דרצוין, בחינת הסתלקות משה
שנסתלק שם בתוך רצון שברצונות וכו', עין
שם כל זה היטב יי:

התפלה מגלה הרצון - וכנגדה עומדים ג' חיות
רעות שמהם המחשב"ז

ב וזה בחינת קריאת התורה אחר התפלה,
כי התפלה קוראה ומגלה את הרצון
פנ"ל, אך פגם שלש התפלות - שהם בחינת
שלש רגלים מקראי קדש שמגלים את הרצון
- פגם זה יש חיות רעות הנ"ל, שהם בחינת
השלש חיות רעות המוכא בתקונים (תיקון כא).

אפילו שורש כל המחשבות והדיעות - הוא רק
הרצון, כי יש רצון שהוא קודם לכל כידוע ומבואר
בספרים, ועל כן זה החכם שיכול לקשר כל
הרצונות שיש בעולם, היינו כל הרצונות של כל
ישראל אל שורש הרצון, על ידי זה מכניע וסותר
דעות חכמי הטבע שכופרים ברצון, כי ממילא נופל
ונתבטל חכמת הטבע, עד שאין שום רצון משום
אדם מישראל נוטה כלל אל חכמת הטבע, רק
להתקשר ולהכלל בשורש הרצון. וגם בזה גופא
מראה להם עין בעין כי יש שורש הרצון שהכל
מתנהג על ידו והוא שורש הכל, כי אם כדעת חכמי
הטבע חס ושלום שאין שום רצון כלל - רק עולם
כמנהגו נוהג חס ושלום, אם כן מאין היה להחכם
כח כזה שיוכל להטות לב בני אדם ורצונם שלא
יהיה להם שום רצון לחכמת הטבע רק להכלל
ולהתקשר באמונת הרצון דקדושה, והחכם פועל
זאת בלי שום וויכוחים וטענות, רק על ידי שמקשר
כל רצונותיהם ברוחניות לשורש הרצון, ומזה עצמו
נתגלה לעין כל בחינת התגלות הרצון, ונופל ונסתר
דעות חכמי הטבע הכופרים ברצון.

לג. עיין בפרפראות לחכמה: יש לפרש דרוצה לומר
כי גם כל דרכי הטבע והנהגת העולם על פי
מערכת השמים הוא גם כן רק ברצונו יתברך, כי
רצונו יתברך היה לברוא עולם כזה ושמים וארץ
כאלו עם כוחותיהם והנהגותיהם, הכל רק כפי חיוב
רצונו יתברך, רק מחמת שרצונו יתברך מתלבש
בדברים אלו - הם מתנהגים בהנהגה חזקה מאד
ובתמידיית וזרח השמש ובא השמש וכו', עד שעל
ידי זה יש כח לחכמי הטבע לכפור לגמרי בהרצון
כאלו אין שום רצון כלל חס ושלום, רק טבע, ועל
כן זה החכם שבקדושה שיכול לקשר כל הרצונות
שיש בעולם, היינו כל הרצונות שלו יתברך
המלוכשים בטבע והנהגת העולם, והוא יכול
לקשרם לשורש הרצון, היינו לרצון הקדום העליון
שהוא בחינת שורש ומקור של כל אלו הרצונות
שמלוכשין בטבע הבריאה, ועל ידי זה מכניע וסותר
דעות חכמי הטבע ומגלה שהטבע עצמה מתנהגת
רק ברצונו יתברך [ועיין כעין זה בליקוטי הראשון
סימן ד' מאמר אנכי וכו'].
עוד יש לפרש דרוצה לומר כי שורש כל הדברים

סב:) שֶׁהֵם קְטוּרָא דְשֵׁלֶשׁ תְּפִלּוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵב חֲמֹר נֶץ, שֶׁמֶשֶׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת זְרוֹת שְׁבִתְפִלָּה י"ד.

המחשב"ז נמשכים מפגם אמונה שע"י הג' חיות רעות

וידוע ומוכן בדברי רבנו ז"ל שַׁעֲקָר כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת זְרוֹת שְׁבִתְפִלָּה - נִמְשָׁכִין מִכִּפּוּרֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת וּפְגָם אֱמוּנָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לֵה, כִּי אֶפְלוּ אֲנָשִׁים הַכְּשָׁרִים קֶצֶת

וְהַמּוֹן עִם שְׂאִינָם הוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַחֲקִירוֹת שֶׁל הַפִּילוֹסוּפִים וְהָאֶפִיקוֹרְסִים, אֶף עַל פִּי כֵן - רָבָם יֵשׁ לָהֶם בִּלְבוּלֵי אֱמוּנָה וְנִזְרָק בָּהֶם קֶצֶת אֶפִיקוֹרְסוֹת בְּלָבָם שֶׁנִּמְשָׁךְ לָהֶם עַל יְדֵי חֲטָאֵת נְעוּרֵים וְכוּ', וְצָרִיכִין הַתְּגַבְּרוֹת גָּדוֹל וְיִשׁוּעָה וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים לְגַרֵשׁ וּלְכַבֵּר הַכִּפּוּרֹת וּבִלְבוּלֵי אֱמוּנָה מְלָבָם וְכִמְבָּאָר בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל י, וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַשֵּׁלֶשׁ חֵיוֹת רְעוּת הַנִּלְשָׁה

לד. עיין ליקו"מ ס' רלג: כמו כן המחשבות הם באים מבחינת החיות, ומחשבות קדושות הם בחינת חיות טהורות, ומחשבות רעות הם בחינת חיות טמאות. ע"כ.

ובליקו"ה הל' כלאי בהמה הל' ב, ג, ז"ל: ואיתא שחיות טהורות הם בחינת מחשבות טהורות. וחיות טמאות הם מחשבות רעות, כי יש בקדושה אריה שור נשר שהם בחינת מחשבות קדושות, בחינת תקון הדעת וכנגד כלב חמור נץ וכו'.

לה. ליקו"מ ס' סב: ובאמת אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו (ישעיה ו), והקב"ה עומד בשעת התפילה, ושומע התפילה. וודאי היה מתפלל בהתלהבות גדול, והי' מדקדק מאוד לכיון את דבריו. ובשביל שהאדם אינו יודע זאת ידיעה בלב שלם, בשביל זה אינו מתלהב כ"כ, ואינו מדקדק כ"כ. וכל אחד לפי מעוט שכלו וידיעתו, כן התלהבותו ודקדוקו.

לו. שיחות הר"ן אות לב: צריך לחזק את עצמו באמונה ולבלי לכנס בחקירות כלל, ולבלי לעיין כלל בספרים של מחקרים, רק להאמין בהשם יתברך באמונה לבד בלי שום חקירות כלל.

ואף-על-פי שנדמה לנו שההמון עם הם רחוקים מחקירות ואינם מחקרים כלל, אף-על-פי-כן באמת כלם הם מעורבים בחקירות. כי כל אחד ואחד יש לו חקירות ואפלו קטנים באים על מחשבתם חקירות ובלבולים.

אבל באמת צריך כל אחד ואחד לזהר מאד להרחיק החקירות מלבו ולהשליכם מלבו לגמרי לבלי להיות ח"ו שום חקרן כלל, רק להאמין בה'

ובצדיקים אמיתיים באמונה לבד בלי שום חקירות כלל.

כי כבר זכינו לקבל תורתנו הקדושה על-ידי משה רבנו ע"ה, וכבר היה לנו צדיקים רבים גדולים ונוראים בכל דור ודור וראוי לנו לסמוך עליהם בלי שום חקירות, ולילך בעקבותם להאמין בהשם יתברך בפשיטות ולקיים תורתו ומצוותיו כאשר מסרו לנו אבותינו הקדושים וכו'.

אך יש חקרן שהוא בתוך לב בני אדם. דהינו הבעל דבר שהוא מכניס חקירות בלב האדם וצריכין להכניעו ולגרשו, לגרש מלבו כל החקירות ולחזק את עצמו באמונה כנ"ל.

ודע כי יש עבירות שהם מכניסים כפירות באדם. ויש שבאים עליהם מחשבות על האמונה מחמת שלא נולדו בקדושה כראוי. ויש שהוסיפו על זה מעשיהם הרעים שעשו בעצמם, כי יש עבירות שהם מזיקים ופוגמים את האמונה כנ"ל.

ולזה צריכין בושה ולב נשבר, שמי שיש לו חקירות ומחשבות אלו ח"ו, ראוי לו להתבייש מאד על אשר נולד בגשמיות כזה או שעשה מעשים כאלו שבא לזה שיבואו לו מחשבות כנגד אמונתנו הקדושה, וכבוד ה' מלא את כל הארץ (במדבר יד, כא) כי מלא כל הארץ כבודו (ישעיה ו, ג). ועליו באים מחשבות ח"ו לגרשו ולעקרו ח"ו מאלוקים חיים אשר הוא חי החיים יתברך ויתעלה שמו.

ואין צריך לבאר גודל הבושה שראוי שיהיה לו כשבאים עליו מחשבות כאלו ח"ו. ועל-ידי בושה ולב נשבר, על ידי זה מגרש ומשבר החקירות והמחשבות הנ"ל.

קטרוגא דשלישה תפלות כנ"ל, כי הם בחינת קול החיות רעות הנ"ל שהם בחינת כפירות של חכמי הטבע, שהם שואגים בקולם כנגד קול הקריאה של יום טוב, שהוא בחינת קול התפלה וכנ"ל יז.

בקריה"ת מכניעים החיות רעות, ע"י התורה - חכמה דקד' שע"י משה שברעו"ד

ובשביל זה קוראים בתורה אחר התפלה^[1] - כדי להכניע ולשבר קול שאגת הצוררים שהם קול החיות רעות הנ"ל שהם חכמי הטבע, כי התורה היא בחינת חכמה דקדשה שיש לה פח לקשר כל הרצונות לשרש הרצון יח

בחינת רצון דרצון ששם שרש התורה, כי משם יוצאת ונמשכת התורה שנתנה בשבועות על ידי משה רבנו עליו השלום, ששרש נשמתו הוא משם מבחינת רצון דרצון, ועל פן נסתלק נשמתו לשם, כי משה רבנו הוא כלליות התורה יט ששרשה מבחינת רצון דרצון.

התורה ניתנה בשבועות שאז נדמה חזון - מצח הרצון

ועל פן נתנה התורה בשבועות ואז נדמה להם [השי"ת] כזקן מ, כמו שאמר רבותינו ז"ל (מכילתא בשלח), כי זקן הוא בחינת מצח הרצון בחינת רצון דרצון שמתגלה

רעות מחשבות זרות שבתפלה הם הם החיות רעות המבוארין במאמר הנ"ל שהם חכמי הטבע כנ"ל.

לח. עיין ליקו"ה הל' ברכת השחר הל' ה, כח: כי עתה אנו צריכין לקשר כל הרצונות לשורש הרצון, כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל וזה נעשה על ידי התורה שקבלנו על ידי משה רבנו שעוסק בזה לקשר כל הרצונות לשורש הרצון, למצח הרצון וכו', כמו שמבאר שם ובחמלתו חמל עלינו ונתן לנו את תורתו הקדושה, שעל ידי זה יהיה לנו כח לכל אחד ואחד לעסק בזה לקשר כל הרצונות לשורש הרצון, כי כל התורה והמצות הם כלם רצונו יתברך כמו שאמר, נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני, ועל כן על ידי שמקיימין מצוות התורה - מקשרין כל הרצונות לשורש הרצון שהוא רצונו יתברך בבחינת (אבות ב) בטל רצונך מפני רצונו וכו'.

לט. ליקו"מ סי' לו.

מ. כמבואר בסוף התורה הנ"ל.

לז. עיין ליקו"ה הל' מנחה הל' ב, א: כי עיקר בלבול התפלה ומחשבות זרות שבתפלה, הם באים מחיות רעות שהם כנגד חיות קדושות, שהם אריה שור נשר שהם בחינת שלש תפלות כמובא. וכנגדם כלב חמור נץ, שהם חיות רעות הדורסים וטורפים שהם כנגד שלש תפלות שמבלבלין את התפלה במחשבות זרות. ואלו המחשבות זרות שהם בחינת חיות רעות הנ"ל הם החיות רעות המבוארין במאמר הנ"ל שהם חכמי הטבע שכופרין ברצון כמבואר שם עין שם. כי עיקר המחשבות זרות שבתפלה הם על ידי קלקול האמונה כמבואר היטב בדברי רבנו נרו יאיר. נמצא שמחשבות זרות נמשכין רק מן החיות רעות שהם חכמי הטבע שכופרין ברצון שזהו היפך התפלה. כי עיקר התפלה על ידי אמונה שמאמין שהכל ברצונו כנ"ל, ומחשבות זרות שהם כנגד התפלה הם על ידי החיות רעות חכמי הטבע כנ"ל, שהם כנגד האמונה וכופרין ברצון כנ"ל. נמצא שהכל בחינה אחת, דהינו חיות

הארות

[1] עיין היטב בתיקוני זוהר הנ"ל, תיקון כא, סג..

על ידי בחינת הזקן דקדושה, כמבאר
בהתורה הנ"ל מא.

הרצון, שתקונם על ידי התורה שמקשרת כל
הרצונות לשרש הרצון כנ"ל:

ע"י קריה"ת מקשרים הרצונות לרצון שברצונות
- שורש התורה, ושומעין הקריאה של התפילה

נמצא שהתורה שרשה מבחינת רצון
שברצונות, ועל כן קוראין בתורה
אחר התפילה, כי זהו בחינת מה שמבאר
בהתורה הנ"ל שלהכניע קול החיות רעות
הוא על ידי חכם דקדושה שמקשר כל
הרצונות לשרש הרצון - לרצון שברצונות,
וזהו בחינת קריאת התורה אחר התפילה, כי
התורה הוא בחינת חכם דקדושה שמקשר כל
הרצונות לבחינת רצון שברצונות שממש
שרש התורה כנ"ל, שעל ידי זה נכנעין
ונופלין ונתבטלין קול החיות רעות שהם
חכמי הטבע, ונשמע קול הקריאה של
התפילה שהוא בחינת יום טוב שקוראה
ומגלה את הרצון כנ"ל, נמצא שקריאת
התורה הוא תקון התפילה, על כן קוראין
בתורה בשעת התפילה.

קריה"ת בב' וה' ימי הרצון, כדי לגלות
הארת הרצון

ג ועל כן קוראין בתורה בשני וחמישי שהם
ימי רצון, ימי רצון דיקא, פי עקר קריאת
התורה הוא בשביל לגלות הארת הרצון
שנתגלה על ידי התפילה וכנ"ל.

הארת הרצון שע"י שעלה משה - לחזק הרצון
שהכל ברצונו לבד

בי עקר הארת הרצון שמאיר בשני וחמישי
הוא מחמת שבו עלה משה לקבל לוחות
האחרונות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל מב, וכל
זה הוא בחינה הנ"ל המבאר בתורה הנ"ל
דהינו להכניע הפפירות של חכמי הטבע
ולהגביר התגלות הרצון, דהינו חזוק
האמונה הקדושה לגלות האמת שהכל
מתנהג רק ברצונו יתברך לבד.

מחטא העגל שכפרו ברצון - נמשכו כפירות
חכמי הטבע - פגם הרצון, ולכן היו מ' יום בכעס

בי ארבעים ימים האחרונים שקבל בהם
משה הלוחות האחרונות היה ברצון,
כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מובא בפרוש רש"י שמות
פרק לג) 'ואתנפל וכו' פימים הראשונים', 'מה

ג' פסוקים לג' גברי - כנגד ג' תפילות

ועל כן אין קורין בתורה בפחות משלשה
פסוקים ותלתא גברא - פנגר שלש
תפלות שהם בחינת שלש רגלים שמגלים את

מא. בסוף אות ח.

מב. בבא קמא פב: דתניא וילכו שלשת ימים
במדבר ולא מצאו מים (שמות טו, כב), דורשי
רשומות אמרו אין מים אלא תורה, שנאמר הוי כל
צמא לכו למים, כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה
- נלאו, עמדו נביאים שביניהם ותיקנו להם שיהו
קורין בשבת, ומפסיקין באחד בשבת, וקורין בשני,
ומפסיקין שלישי ורביעי, וקורין בחמישי, ומפסיקין

ערב שבת, כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה.
וכתבו התוספות: **כדי שלא ילינו ג' ימים בלא**
תורה - ואם תאמר מאי שנא שתיקנו שני וחמישי.
ויש לומר משום דאמר במדרש - משה רבינו ע"ה
עלה בחמישי לקבל לוחות האחרונות וירד בשני
ונתראה לו המקום, ולפי שהיה עת רצון באותה
עלייה וירידה - קבעו בשני וחמישי ולכך נמי נהגו
להתענות בב' וה'.

מספר מענייני פשוף וּשְׂדִים, אֲשֶׁר בְּאֶמֶת גַּם כָּל חֻכְמָתָם הִרְעָה בְּעֶצְמָהּ נִמְשָׁךְ מֵהֶם כֹּנ"ל.

הַכֵּל - שֶׁכֵּל עֲנִינֵי עֲבוּדָה זָרָה שֶׁל הַדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים וְחֻטָּא הָעֶגְל - הַכֵּל הוּא בְּחִינַת פֶּגֶם הָרָצוֹן שֶׁל חֻכְמֵי הַטֵּבַע שְׂכּוֹפְרִים בְּרָצוֹן וְאוֹמְרִים שְׁחַס וְשָׁלוֹם הַכֵּל עַל פִּי מַעֲרַכַת הַמְּזֻלוֹת שֶׁהוּא חַיִּיב הַטֵּבַע חֹס וְשָׁלוֹם, וְעַל יְדֵי זֶה הָיוּ הָאֲרֻבָּעִים יָמִים הָאֲמֻצָּעִים כִּכְעַס שֶׁהוּא הַפֶּךְ הָרָצוֹן.

בימים האחרונים - הפך משה הכעס לרצון - הארת הרצון

אָבֵל אַחֵר כֶּף בֵּימֵים הָאֲחֵרוֹנִים הַמַּתִּיק מִשֶּׁה הַכְּעַס וְנִתְרַצָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לִישְׂרָאֵל, וְעַל כֵּן הֵם יָמֵי רָצוֹן, כִּי בָּהֶם חָזַר מִשֶּׁה וְהִמְשִׁיךְ הָאֶרֶץ הָרָצוֹן וְהַכְּנִיעַ כְּפִירוֹת שֶׁל חֻכְמֵי הַטֵּבַע, שֶׁהוּא בְּחִינַת פֶּגֶם חֻטָּא הָעֶגְל כֹּנ"ל, שֶׁתִּקֵּן בְּיָמִים אֵלֶּי וְהִמְשִׁיךְ הָאֶרֶץ הָרָצוֹן, וְעַל כֵּן הֵם יָמֵי רָצוֹן.

ע"י קריה"ת בב' וז' - מגבירים התגלות הרצון שבתפלה

וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁנֵי וְחִמְשֵׁי, שֶׁהֵם יָמֵי רָצוֹן מִחֻמַּת שְׂפָהֶם עֲלֵה מִשֶּׁה לְקַבֵּל לִוְחוֹת אַחֲרוֹנוֹת, שֶׁהֵם הַתִּקּוֹן שֶׁל חֻטָּא הָעֶגְל, שֶׁהוּא פֶּגֶם הָרָצוֹן כֹּנ"ל, וְעַל כֵּן קוֹרְאִין בָּהֶם בַּתּוֹרָה, כִּי עֵקֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה הוּא בְּשִׁבְלֵי לְהַגְבִּיר הַתְּגִלוֹת הָרָצוֹן שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה כֹּנ"ל:

הָרִאשׁוֹנִים בְּרָצוֹן, אִף הָאֲחֵרוֹנִים בְּרָצוֹן, אָמַר מַעֲתָה אֲמַצְעִיִּים הִיָּה בְּכַעַס - כִּכְעַס הוּא הַפֶּךְ הָרָצוֹן. וְכֵן זֶה הִיָּה מִחֻמַּת חֻטָּא הָעֶגְל שֶׁעָבְדוּ עֲבוּדָה זָרָה וְכִפְּרוּ בְּרָצוֹן - שֶׁלֹּא הָאֲמִינוּ שֶׁהַכֵּל מִתְנַהֵּג רַק בְּרָצוֹנוֹ הַפָּשוּט יִתְבָּרַךְ לְבַד, וְטָעוּ בְּעֲבוּדָה זָרָה, וְרָצוּ לְהִמְשִׁיךְ כַּחוֹת מִמָּקוֹם שֶׁרָצוּ לְהִמְשִׁיךְ, שֶׁזֶה הִיָּה עֲנִין הָעֲבוּדוֹת זָרוֹת שֶׁלָּהֶם, נִמְצָא שֶׁחֻטָּא הָעֶגְל הוּא פֶּגֶם הָרָצוֹן בְּחִינַת כְּפִירוֹת שֶׁל חֻכְמֵי הַטֵּבַע, כִּי בַּדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים הָיוּ כָּל הַכְּפִירוֹת עַל פִּי דְרָכֵי הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁלָּהֶם, וְעַכְשָׁן בַּדּוֹרוֹת אֵלֶּי מַעַת שֶׁנִּתְבַּטַּל הַיָּצֵר הָרַע שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה - הַתְּגַבֵּר הַיָּצֵר הָרַע שֶׁל פִּלוֹסוֹפִיָּא, שֶׁהֵם כְּפִירוֹת שֶׁל חֻכְמֵי הַטֵּבַע שֶׁמְכַנִּיִּסִין כְּפִירוֹת עַל פִּי חֻכְמָתָם הִרְעָה, וּבְאֶמֶת הַכֵּל אֶחָד, כִּי שָׂרַשׁ חֻכְמָתָם שֶׁל חֻכְמֵי הַטֵּבַע נִמְשָׁךְ מִחֻרְטָמֵי מִצְרַיִם שֶׁהָיוּ מְכַשְׂפִּים גְּדוֹלִים וּבְעֲלֵי שְׁמוֹת הַטְּמָאָה, וְעַל יְדֵי זֶה יָדְעוּ גַּם חֻכְמוֹת גְּדוֹלוֹת בְּחֻכְמַת הַטֵּבַע, וְעַל כֵּן יִסּוּד וְשָׂרַשׁ וְעֵקֶר שֶׁל כָּל הַחֻכְמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם נִמְשָׁךְ מֵהֶם, כַּמּוּבָא בְּסִפְרֵי הַמַּחֲקָרִים שֶׁתַּחֲלַת חֻכְמָה זֹאת הִיָּה אֲצֵל בְּנֵי קָדֶם וְאֲצֵל חֻרְטָמֵי מִצְרַיִם, וְאַחֵר כֶּף הַלֵּכָה מֵאֻמָּה לְאֻמָּה עַד שֶׁבָּאָה לְיוֹנִים, וְכֵן מֵאֻמָּה לְאֻמָּה עַד שֶׁבְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים הִתְחִילוּ גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת נִלְכָּדִים בְּרִשְׁתַּת חֻכְמָתָם הִרְעָה הָעוֹקֶרֶת אֶת הָאֵדָם מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת. וְכַרְבַּ הַיָּמִים נִשְׁכַּח חֻכְמַת הַפָּשׁוּף לְגַמְרִי, עַד שֶׁהֵם מִתְלוּצְצִים מִעֲנִינֵי פָשׁוּף וּשְׂדִים, וְכּוֹפְרִים בְּדִבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁאֲמָרוּ מִפְּרִשׁ בְּגִמְרָא וּמִדְרָשִׁים הִרְבֵּה מַעֲשִׂיּוֹת לְאִין

מהדברים שהתבארו עד כה:

התפלה קוראת ומגלה את הרצון שהכל ברצונו לבד, ואין שום חיוב הטבעי כלל, כי התפלה משנה הטבע.

א. כנגד קול הקריאה של יום טוב - יש את קול החיות רעות, שהם חכמי הטבע, ששואגים שהכל על פי הטבע ח"ו.

וכנגד זה צריכים חכם גדול דקד' - שיקשר את כל הרצונות לשורש הרצון.

ב. התפלה קוראת ומגלה את הרצון, וכנגד התפלה עומדים הכפירות והאפיקורסות ר"ל שמהם נמשכים כל המחשבות זרות שבתפלה.

ג. על ידי קריאת התורה שהיא בחינת חכם שבקדושה שעל ידו מקשרים הרצונות לשורש הרצון, על ידי זה מכניעים את קול החיות רעות ומתקנים התפלה.

ד. חטא העגל הוא פגם הרצון, שכל חכמת הטבע נמשך מהעבודה זרה, ועל ידי זה עוררו את הכעס שהוא פגם הרצון.

ה. ובארבעים ימים האחרונים המתיק משה רבינו את הכעס שהיה על ידי חטא העגל שהוא פגם הרצון כנ"ל, והמשיך את הארת הרצון.

ו. ולכן קוראים בתורה בימי שני וחמישי שהם ימי רצון כי בהם עלה וירד משה רבינו ע"ה להמתיק את פגם הרצון.

הגבהת התורה - לקשר לשורש הרצון

קול הקריאה של יום טוב שמגלה את הרצון וכו', עין שם כל זה היטב.

הגבהת התורה להורות שהתורה שנמשכת משורש הרצון - היא מהשי"ת בעצמו

וזהו בחינת מצות הגבהה אחר קריאת התורה שקונין אותו בדמים יקרים, כי אחר קריאת התורה שאנו מקשרין על ידי זה את כל הרצונות לשורש הרצון - עדין צריכין תקון שלא יתגבר חס ושלום מצח הנפש וכו' כנ"ל, ובשכיל זה מגביהין את התורה, להורות שאנו מגביהין את התורה שפלוה מכל המדות ומכל הימים ומכל החכמות שבעולם - הכל אנו מגביהין למעלה להשם יתברך, כי אנו מראין הכתב לעם והכל קוראין ומעידין כי זאת תורתנו הקדושה וזאת התורה אשר שם משה וכו' - לידע ולהודיע ולהודיע ששורש הרצון שהוא שורש התורה הוא מהשם יתברך בעצמו, להכניע ולעקר ולבטל מצח הנפש שמטיל פגם ויפירה בשורש הרצון בעצמו חס ושלום.

מגביהים את התורה וקונים אותה בדמים יקרים וזה בחינת הגבהת התורה, שאחר הקריאה מגביהין את התורה וכו' ונוהגין לקנותו בדמים יקרים כמו שכתוב בשלחן ערוך (ס"ו קמו ס"א).

גם כשמקשרין הרצונות לשורש הרצון - יכולים להתגבר מצח הנפש וחכמי הטבע ר"ל פי מבאר בהתורה הנ"ל שאפילו כשמקשרין כל הרצונות לשורש הרצון - לפעמים מתגבר חס ושלום מצח הנפש שהוא כנגד שורש הרצון, ואזי חוזרים ומתגברים קול החיות רעות שהם הדעות זרות של חכמי הטבע וכו'.

מצח הנפש יונק מזקני הדור וע"י הצדקה מוציאין חיותו ומתגבר מצח הרצון, ונשמע קול היו"ט ולזה צריכין צדקה, כי על ידי מצות צדקה מוציאין החיות של מצח הנפש שיונק חיותו מזקני הדור שאין בהם שלמות מ"י, ועל ידי מצות צדקה מוציאין החיות ממנו, וחוזר ומתגבר התגלות מצח הרצון, ואזי נשמע

המאריכי ימים שבדור - פוגמים את ימיהם, ואין מוסיפין אור קדושה ודעת בכל יום ויום - מזה יונק מצח הנפש, חכמת הטבע הנ"ל (כי מנפילת הימים של הזקנים, אשר אין דעתם מתישבת כנ"ל, מפגם הדעת הזה של אלו הזקנים, יונק מצח הנפש, שהוא חכמת הטבע), ומתגבר ח"ו דעת חכמת הטבע, שכופרים ברצון, על ידי נפילת הדעת והימים, שנופלים מהזקנים, המאריכי ימים, שאינם כראוי כנ"ל (שם בתורה הנ"ל אות ח).

מג. כי זקן, זה קנה חכמה (קידושין לב:), וצריך האדם, כל זמן שמזקין, כל מה שנתוסף ובא לו יום מימי חייו, להוסיף בכל יום ויום שבא אחר כך, תוספות אור קדושה ודעת. וכמו שאמרו רז"ל (קנים פ"ג) זקני תלמידי חכמים - כל זמן שמזקין דעתן מתישבת עליהן. כי צריכין בכל יום ויום שבא אחר כך, להוסיף בו קדושה ודעת. כמו שכתוב (בראשית א) 'ויקרא אלקים לאור יום' - שכל יום צריך שיאיר ביותר כנ"ל. אבל כשהזקנים

הגבחה בידים לתיקון חטא העגל - פגם הידים

ההגבחה היא עיקר תיקון קריה"ת לגלות מצח הרצון

כי ההגבחה הוא בידים, והוא תיקון לפגם חטא העגל שהוא פגם הרצון פנ"ל (אות ג), שעל זה נאמר וישלח משה מידו את הלחת, כי היו כבדים עליו מחמת שפפרו ברצון, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (תנחומא עקב פרק יא), ועכשו אנו מתקנים זאת ומגביהים התורה בידים וקוראין ומודיעין שהתורה נתנה מאת השם יתברך מ, נמצא שאנו מעידין על שרש הרצון שהוא התורה שהוא מהשם יתברך, ועל ידי זה ממילא אנו מקשרין כל הרצונות לשרש הרצון, כי על ידי התורה מקשרים כל הרצונות לשרש הרצון שהוא שרש התורה פנ"ל.

ועל כן הגולל ספר תורה שהוא המגביה, הוא כנגד כלם כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מגילה לב), כי זה העקר התיקון של כל קריאת התורה, כי על ידי ההגבחה מכניעין מצח הנפש ומגליין מצח הרצון פנ"ל.

קונים ההגבחה בדמים יקרים בחי צדקה שמכניע מצח הנפש

וזה שכתב בשלחן ערוך שנוהגין לקנות מצוה זאת של הגבחה בדמים יקרים, כי עקר הכניעת מצח הנפש הוא על ידי צדקה פנ"ל, ועל כן נוהגין ממון הרבה בעד מצוה זאת, כי הממון שנותנין הוא בחינת צדקה, שעל ידי זה מכניעין מצח הנפש, שזהו עקר הגבחה התורה פנ"ל:

מהדברים שהתבארו עד כה:

התפלה קוראת ומגלה את הרצון שהכל ברצונו לבד, ואין שום חיוב הטבעי כלל, כי התפלה משנה הטבע.

וכנגד התפלה עומדים הכפירות והאפיקורסות ר"ל שמהם נמשכים כל המחשבות זרות שבתפלה.

על ידי קריאת התורה שהיא בחינת חכם שבקדושה שעל ידו מקשרים הרצונות לשורש הרצון, על ידי זה מכניעים את קול החיות רעות ומתקנים התפלה.

א. גם כשמקשרים כל הרצונות לשורש הרצון - עדיין יכול להתגבר מצח הנפש ולהטיל ספק בשורש הרצון ח"ו.

ב. מצח הנפש יונק מנפילת הימים של הזקנים שאין בהם שלימות,

הרצון חס־ושלום, על כן צריכין להגביה התורה למעלה אחר קריאתה, והכל מעידין אז כי תורתנו הקדושה תורת משה אמת וכו', להודיע שהתורה ניתנה רק מה' יתברך בעצמו ומכוונת לדברים עליונים מאד, ולעקור ולבטל מצח הנפש שמטיל פגם וכפירה ברצון חס־ושלום. (אוצר היראה ת"ת אות טו).

מד. שחכמי הטבע רוצים להטיל מום בקדשים ולהפוך גם חכמת התורה לדעות וסברות זרות שלהם, ובודים טעמים של שקר על מצוות התורה כאלו גם התורה חס־ושלום מכוונת על ההבלים ושטותים שלהם שהם על-פי חכמת הטבע, וזה נמשך ממצח הנפש שרוצה להטיל פגם גם בשורש

והכנעתו היא על ידי הצדקה שמתקנת את פגם הזקנים, ועלך ידי זה מוציאים את חיות מצח הנחש.

ג. אחרי קריאת התורה שעל ידה מקשרים כל הרצונות לשור הרצון, ואז מגביהים את התורה - להורות ששורש הרצון הוא מהשי"ת בעצמו.

ד. על ידי ההגבהה בידים מתקנים את פגם הידים שפגמו בחטא העגל - פגם הרצון כנ"ל.

ה. נוהגים לקנות ההגבהה בדמים יקרים בחינת צדקה שעל ידה היא הכנעת מצח הנחש.

תענית בה"ב - לתקן פגם הרצון

מתענים אחר היו"ט, שמא חטאו ביו"ט, ולכאור' איך שייך לחשוש לזה

שמחת יו"ט ע"י התגלות הרצון, ושמא התגברו החיות רעות ונכנסה מחשבה רעה ח"ו

ה ועתה מבאר ומוכן מה שנוהגין לגזור תענית בשני וחמישי לאחר יום טוב (סי' תצב), ואיתא מה שהשעם שפא מחמת שמחת יום טוב באו לידי איזה חטא חס ושלום. ולכאורה אין שייך לגזור ולחשש חששא כזאת, הלא שמחת יום טוב היא מצוה גדולה מן התורה, וישראל קדושים שמחים אז בהשם יתברך ובתורתו הקדושה שעשה עמנו נסים ונפלאות והוציאנו ממצרים ונתן לנו את התורה וקרבנו לשמו הגדול, כמו שאנו אומרים בימים טובים אתה בחרתנו מכל העמים וכו', ואיך שייך לחשש חששא זאת שפא באו לידי חטא על ידי זה חס ושלום.

אך על פי הנ"ל מבאר היטב, כי עקר שמחת יום טוב נמשך על ידי התגלות הרצון, בחינת 'שמח צדיק' כי חזו נקם פעמיו ירחיץ וכו' כמבאר בהתורה הנ"ל מ', אבל יש קול החיות רעות הנ"ל שהם קול חכמי הטבע, שהם רוצים להתגבר כנגד קול הקריאה של יום טוב חס ושלום, וכשהם מתגברים חס ושלום, על ידי זה נשבת שמחת יום טוב כמו שמבאר שם עין שם מ', על כן אחר יום טוב אנו חוששין שלא יתגברו חס ושלום קול החיות רעות הנ"ל, כי זה כלל 'פי את זה לעמת זה עשה אלקים', ותכף שמתגבר סטרא דקדושה - מתגבר כנגדה הסטרא אחרא, וכל זמן

מה. פסקי הרא"ש מס' תענית פ"א סי' כ.

מו. ז"ל (באות ו): כי כל אחד לפי מה שמרגיש ושומע את קול הקריאה של יום טוב, שמכריז וקורא את הרצון, כמו כן יש לו שמחת יום טוב. כי כשנתגלה הרצון, שהכל ברצונו יתברך. אזי יודעים שכל השיעבודים והגלות וכל ההכבדות של העכו"ם, שהם מכבידים עלינו, על כולם ינקום בהם הוא יתברך ויגאלינו מידם. אבל כשסוברים ח"ו שהכל על פי חיוב הטבע, אין שייך נקמה בהם, מאחר שהכל מתנהג רק על פי סדר הטבע ח"ו. וזה בחינת (תהלים נח) 'שמח צדיק כי חזו נקם, פעמיו ירחיץ בדם הרשע'. פעמיו דייקא, היינו על ידי 'שלוש פעמים בשנה' (דברים טז), שהם הימים טובים, שעל ידם נתגלה הרצון. על ידי זה 'שמח צדיק כי חזו נקם' וכו' כנ"ל. וכמו שכתוב (שם) 'ויאמר אדם אך פרי לצדיק, אך יש אלקים שופטים בארץ', דהיינו שנתגלה שיש אלקים שופט ברצונו,

יש פרי לצדיק, ובהם ינקום. ועל ידי זה 'שמח צדיק'. וזה בחינת שמחת יום טוב על ידי התגלות הרצון שנתגלה ביום טוב, על ידי קול הקריאה שהיו"ט מכריז וקורא את הרצון כנ"ל. **מו.** ז"ל: אך לא כל אחד ואחד שומע קול הקריאה הנ"ל של יום טוב, כי יש חיות רעות דורסים וטורפים, והם חכמי הטבע, שמראין בחכמתם המוטעת שהכל על פי הטבע, וכאלו אין שום רצון ח"ו. ואפי' האותות נוראות שעשה עמנו ה' יתברך, משימים הכל בתוך דרך הטבע. והחכמים הללו הם בחינת חיות רעות, והם דורסים וטורפים רבים מבני עמינו, שטועים גם כן אחריהם, וסוברים כמותם כאלו הכל על פי חיוב הטבע ח"ו. וכשהם מתגברים - אזי קול שאגתם עולה ומתגבר על קול הקריאה של יום טוב שקורא את הרצון, ואזי נשבת שמחת יום טוב ח"ו, כי עיקר שמחת יום טוב על ידי התגלות הרצון כנ"ל.

שהוא אכילת עץ הדעת טוב ורע, שהוא בחינת התגברות חכמת הטבע, כי אדם הראשון פפר בעקר כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין לח:), ועל פן על ידי התענית שני וחמישי מתקנים פגם האכילה, ואז מתגבר הארת הרצון, כי בהם קבל משה לוחות אחרונות, שהם בחינת תקון חטא העגל, שהוא פגם הרצון וכנ"ל.

בימי התענית קוראים ויחל, שעי"ז המשיך משה הארת הרצון בתיקוני דיקנא בחי' זקן

ועל פן קורין בהם ויחל, שהוא תפלת משה שהתפלל להמתיק הכעס והחרון אף של חטא העגל, שעל ידי זה בטל הכעס והפכו לרצון והמשיך הארת הרצון בעולם, שזהו בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שנתגלה לו אז שקורין אותן ביום התענית, כי שלש עשרה מדות של רחמים הם בחינת רצון, ועל פן הם שלש עשרה מדות כנגד תליסר תיקוני דיקנא כידוע מ"ח, שזהו בחינת זקן דקדשה שעל ידו מתגבר מצח הרצון כנ"ל.

התענית בחי' צדקה שעל ידה מכניעין מצח הנחש

גם התענית הוא בחינת צדקה, בחינת אגרא דתעניתא צדקתא, וכמו שמבאר בהתורה דרשו' (סימן לו) בלקוטי חלק א עין שם, ועל ידי הצדקה עקר הכנעת מצח הנחש, על פן מתענין אחר יום טוב וכנ"ל:

הלכות קריאת התורה הלכה ה נכללת בהלכות נשיאת כפים הלכה ה:

שהיתה הקדשה נחה ולא נתגברה לגלות הרצון, היו גם הם נחים, אבל תכף כשמתחילין להתגבר לגלות הרצון, אזי מתחילין גם הם להתגבר ומתחילין לשאג בקולם כנ"ל, כי הענין הוא כמו שני בני אדם הנלחמים שכשאחד מתחיל להתגבר - אזי מתחזק השני כנגדו ביותר כמבאר במקום אחר (סי' סח), ועל פן אנו מתיראין אחר יום טוב - שמא מתוך שמחת יום טוב בא איזה פגם, הינו שמא מתוך שמחת יום טוב שבא על ידי קול הקריאה של יום טוב שמגלה את הרצון - שמא על ידי זה דיקא בא איזה פגם חס ושלום, כי מחמת התגברות התגלות הרצון שזהו עקר שמחת יום טוב כנ"ל - יכול להיות שמחמת זה התגבר כנגדו קול החיות רעות עד שנכנס איזה מחשבה רעה חס ושלום שנמשכת מדעות חכמי הטבע, כי מחמת שהתגבר קול הקדשה של יום טוב - התגברו הם כנגדם כנ"ל.

מתענים בב' וה' שהם ימי רצון

ועל פן אנו גוזרין תענית שני וחמישי אחר יום טוב, שני וחמישי דיקא, כי הם ימי רצון שבהם קבל משה לוחות האחרונות ותקן חטא העגל שהוא פגם הרצון כנ"ל.

ע"י התענית בב' וה' - מתקנים פגם עץ הדעת שממנו נמשך מצח הנחש

ועל פן על ידי תענית של שני וחמישי מתגבר הארת הרצון ונתתקן שמחת יום טוב שנמשך על ידי התגלות הרצון כנ"ל, כי עקר מצח הנחש - יניקתו מנחש הקדמוני שהתגבר על ידי חטא ופגם אכילה

מהדברים שהתבארו עד כה:

על ידי האותות והמופתים שנעשו בכל יום טוב נתגלה הרצון -
שהכל ברצונו ית' לבד, בלי שום חיוב הטבע כלל.

א. נהגו להתענות בה"ב אחר יום טוב, כדי לתקן פגם הרצון, שעל ידי החיות רעות - חכמת הטבע, שחוששים שמא התגברו כנגד קדושת יום טוב והכניסו מחשבה זרה של פגם הטבע, וכנגד זה מתענים - כדי לתקן פגם הרצון.

ב. על ידי התענית מתקנים פגם אכילת עץ הדעת, שמשם נמשך כל פגם הרצון.

ג. בימי התענית קוראים ויחל, שהוא תפלת משה להמתקי פגם הרצון ולהמשיך י"ג מדות שהם בחינת מצח הרצון.

ד. התענית היא בחינת צדקה שעל ידה מכניעין את מצח הנחש.

